

Lovforslag nr. L 176. Fremsat den 4. februar 1998 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om planlægning

(Bæredygtig planlægning i region- og kommuneplaner, VVM-regler¹⁾ m.v.)

§ 1

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 563 af 30. juni 1997, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 3, indsættes efter »amtskommunen«: »og amtsrådets målsætning om amtskommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede«.

2. § 6, stk. 3, nr. 4, affattes således:

»4) de i § 6 c nævnte anlæg,«.

3. I § 6, stk. 8, ændres »stk. 3, nr. 4,« til: »§ 6 c«.

4. I § 6 indsættes som stk. 10 og 11:

»Stk. 10. Redegørelsen for et forslag til revision af regionplanen skal indeholde oplysninger om amtskommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede, herunder oplysninger om, hvordan der arbejdes på tværs af forvaltningsområder, og hvordan befolkningen, virksomheder, organisationer og foreninger inddrages i arbejdet (lokal Agenda 21). Oplysningerne skal omfatte amtskommunens bidrag til

- 1) nedsættelse af ressourceforbruget,
- 2) mindskelse af miljøbelastningen,
- 3) nedbringelse af CO₂-udslippet,
- 4) fremme af biologisk mangfoldighed,
- 5) styrkelse af friluftsmuligheder,
- 6) øget borgerdeltagelse om bæredygtigheds-spørgsmål,
- 7) inddragelse af en repræsentativ del af be-

1. Gennemførelse af Rådets Direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997 om ændring af direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet.

folkningen i det lokale Agenda 21-arbejde og

8) fremme af et samspil mellem miljømæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Der skal navnlig gives oplysning om forhold, som amtskommunen har direkte indflydelse på, herunder i hvilket omfang der foretages grønne indkøb til amtskommunens administration og institutioner.

Stk. 11. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at de oplysninger, der er nævnt i stk. 10, skal omfatte andre forhold end de nævnte.«

5. Efter § 6 b indsættes:

»§ 6 c. Større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, må ikke påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinier i regionplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget med tilhørende redegørelse, jf. § 6, stk. 8.

Stk. 2. Hvis et ønsket anlæg i øvrigt er i overensstemmelse med retningslinierne i regionplanen, påhviler det amtsrådet, Københavns Kommunalbestyrelse eller Frederiksberg Kommunalbestyrelse snarest at tilvejebringe et forslag til regionplantillæg og derefter fremme sagen mest muligt. Pligten gælder dog ikke, hvis en nødvendig tilladelse efter § 35 ikke kan opnås.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at anlæg, der er omfattet af stk. 1, ikke må påbegyndes uden amtsrådets, Kø-

benhavns Kommunalbestyrelses eller Frederiksberg Kommunalbestyrelses tilladelse.«

6. I § 7, stk. 1, 2 og 3, ændres »Borgerrepræsentation« til: »Kommunalbestyrelse«.

7. I § 7, stk. 3, og i § 8 ændres »§ 6, stk. 3, nr. 4,« til: »§ 6 c«.

8. I § 8 indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse af

- 1) afgørelser om, at et anlæg er omfattet eller ikke er omfattet af bestemmelserne i § 6 c,
- 2) beslutninger om, at et forslag til regionplanretningslinier for et anlæg, der er omfattet af bestemmelserne i § 6 c, ikke vedtages,
- 3) beslutninger om, at et forslag, der er offentliggjort, ikke vedtages endeligt.«

9. I § 11, stk. 4, indsættes efter »herunder«: »kommunalbestyrelsens målsætning om kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede og målene for«

10. I § 11 indsættes som *stk. 9 og 10*:

»Stk. 9. Redegørelsen for et forslag til revision af kommuneplanen skal indeholde oplysninger om kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede, herunder oplysninger om, hvordan der arbejdes på tværs af forvaltningsområder, og hvordan befolkningen, virksomheder, organisationer og foreninger inddrages i arbejdet (lokal Agenda 21). Oplysningerne skal omfatte kommunens bidrag til

- 1) nedsættelse af ressourceforbruget,
- 2) mindskelse af miljøbelastningen,
- 3) nedbringelse af CO₂-udslippet,
- 4) fremme af biologisk mangfoldighed,
- 5) styrkelse af friluftsmuligheder,
- 6) øget borgerdeltagelse om bæredygtigheds-spørgsmål,
- 7) inddragelse af en repræsentativ del af befolkningen i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 8) fremme af et samspil mellem miljømæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Der skal navnlig gives oplysning om forhold, som kommunen har direkte indflydelse på, herunder i hvilket omfang kommunen rejser bynær skov, og i hvilket omfang der foretages

grønne indkøb til kommunens administration og institutioner.

Stk. 10. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at de oplysninger, der er nævnt i stk. 9, skal omfatte andre forhold end de nævnte.«

11. I § 15, stk. 4, indsættes som *2. pkt.*:

»Der kan knyttes betingelser til bestemmelsen.«

12. I § 22, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »kapitel«: », jf. dog § 22 a«.

13. Efter § 22 indsættes:

»§ 22 a. En kommuneplan, der ikke er revideret i overensstemmelse med reglerne i § 22, stk. 1, 1. pkt., kan kun ændres eller suppleres ved en revision af planen efter § 22, stk. 1, 1. pkt.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra reglen i stk. 1.«

14. § 35, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er omfattet af reglen om VVM-pligt i § 6 c, stk. 1, eller reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles, når de fornødne retningslinier i regionplanen er endeligt vedtaget og den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.«

15. Efter § 38 indsættes i kapitel 8:

»§ 38 a. En ejendom i et sommerhusområde må, medmindre andet er fastsat i en lokalplan eller i en af de planer, der er opretholdt ved § 68, stk. 2, ikke benyttes til anden anvendelse end boligformål, jf. §§ 40 og 41. En anvendelse, der er lovligt påbegyndt senest den 1. juli 1998, kan dog fortsætte, men retten hertil bortfalder, når den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. § 56, stk. 2.«

16. § 51, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Amtsrådet påser overholdelsen af § 6 c og regler, der med hjemmel i § 6 c, stk. 3, og § 8 er fastsat for administrationen af § 6 c. Amtsrådet påser endvidere overholdelsen af §§ 35 og 36 og regler, der med hjemmel i § 3 er fastsat for administrationen af §§ 35 og 36, medmindre kommunalbestyrelsen er landzonemyndighed i det pågældende område, jf. § 35, stk. 4.«

17. I § 56, stk. 2, indsættes efter »i strid med«:
»§ 38 a,«.

18. I § 58, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nyt nr.:

»3) Amdsråds, i Københavns og Frederiksberg Kommuner kommunalbestyrelsens, afgørelser om tilladelser efter regler fastsat af miljø- og energiministeren i henhold til § 6 c, stk. 3.«
Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

19. § 60, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Ved rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 3 og 4, kan Naturklagenævnet bestemme, at en af kommunalbestyrelsen eller amtsrådet meddelt

tilladelse eller godkendelse ikke må udnyttes, og at et påbud ikke skal efterkommes.«

20. I § 61 indsættes efter »reglerne om«: »tilladelse efter § 35, stk. 1,«.

21. § 64, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1998.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets indhold

1.1. Bæredygtig planlægning i region- og kommuneplanlægningen.

For at fremme en bæredygtig planlægning og lovfæste bestemmelser om lokal Agenda 21 indeholder lovforslaget bestemmelser om lokal Agenda 21 i region- og kommuneplanerne og bestemmelser, som udelukker, at der tilvejebringes tillæg til en kommuneplan, der ikke er revideret inden for de sidste 4 år.

Lokal Agenda 21

På FN-konferencen om miljø og udvikling i Rio de Janeiro i 1992 vedtog Danmark sammen med 180 andre lande et handlingsprogram for en bæredygtig udvikling af Jorden i det 21. århundrede - den såkaldte Agenda 21.

Handlingsprogrammet understreger, at en bæredygtig udvikling primært er regeringernes ansvar, men at den fornødne gennemslagskraft kun kan opnås ved at inddrage de lokale myndigheder, befolkningen, erhvervslivet, foreningerne og interesseorganisationerne. Handlingsprogrammet betoner, at de lokale myndigheder i dialog med befolkningen skal udarbejde en lokal Agenda 21.

Arbejdet med lokal Agenda 21 forudsætter et lokalt, folkeligt engagement, og den statslige indsats i Danmark har derfor været baseret på tilskyndelse, inspiration og erfaringsudveksling. Miljø- og energiministeren sendte således i november 1994 sammen med formændene for Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen et brev til alle landets amter og kommuner, hvori de blev opfordret til at påbegynde det lokale Agenda 21 arbejde. Siden har Miljø- og Energiministeriet i et samarbejde med Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen ført en kampagne, som har haft til formål dels at give inspiration til det lokale arbejde dels at sikre en erfaringsudveksling mellem kommunerne.

Den hidtidige indsats dækker et bredt spektrum af aktiviteter, der omfatter både opstilling af mål for den fremtidige udvikling og helt konkrete projekter.

Arbejdet er udført i forskellige organisationsformer og processer.

Under forespørgselsdebatten i Folketinget den 20. november 1997 om opfølgningen af FN's særlige generalforsamling UNGASS blev der vedtaget et forslag til vedtagelse, som bl.a. pålægger regeringen at fastsætte »lovkrav til kommunerne om lokale Agenda 21-redegørelser og styrkelse af den nationale indsats, bl.a. gennem regeringens afholdelse af Agenda 21-dage med nationale og lokale aktører.«

Det skønnes hensigtsmæssigt at benytte planlovens regler om region- og kommuneplaner som udgangspunkt for de lovregler, der skal gennemføres om lokal Agenda 21.

En del kommuner har allerede knyttet lokal Agenda 21-arbejde til kommuneplanen, fordi den er velegnet som overordnet handlingsplan på miljøområdet. Men det lokale Agenda 21-arbejde bør i større omfang indgå i både region- og kommuneplanlægningen. I region- og kommuneplanerne behandles en række emner, som har væsentlig betydning for tilvejebringelsen af en bæredygtig udvikling - miljø- og trafikforhold, lokalisering af byggeri og rekreative områder. En hensigtsmæssig placering af boligområder, butikker, institutioner og arbejdspladser kan eksempelvis reducere behovet for transport og sammen med trafikplanlægningen og planlægningen af den kollektive trafik medvirke til et mindre energiforbrug og mindre forurening. Planerne er langsigtede, helhedsorienterede, og de skal revideres regelmæssigt. De procedurer, som benyttes i region- og kommuneplanlægningen med forudgående offentlighed og offentliggørelse af planforslag, harmonerer også med inddragelsen af den lokale befolkning i Agenda 21 arbejdet.

Det lokale Agenda 21 arbejde er ikke og bør ikke være begrænset til de emner, som kan reguleres i region- og kommuneplaner, men de målsætninger, som kan opstilles i en lokal Agenda 21 for amtskommunen henholdsvis kommunen skal for en stor dels vedkommende virkeliggøres gennem projekter og planer, som skal være i overensstemmelse med regionplanen og kommuneplanen.

Inddragelsen af Agenda 21 arbejdets globale per-

spektiv i region- og kommuneplanerne vil også give disse planer en ny dimension.

Det foreslås på denne baggrund, at der i redegørelserne for forslag til revision af regionplaner og kommuneplaner skal gives oplysning om amtskommunens henholdsvis kommunens lokal Agenda 21-arbejde. I forslaget er angivet nogle emneområder, som amtsrådet eller kommunalbestyrelsen skal forholde sig til ved at oplyse, om der er foretaget noget, og i bekræftende fald, hvad der er foretaget, og hvad der er planer om. Det foreslås endvidere, at miljø- og energiministeren bemyndiges til at fastsætte, at der skal gives oplysninger om andre forhold.

Det foreslås desuden, at amtsrådets henholdsvis kommunalbestyrelsens målsætning om amtskommunens henholdsvis kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede, d.v.s. de mål, som opstilles i en lokal Agenda 21, skal indgå i grundlaget for retningslinierne i regionplanen henholdsvis i kommuneplanens hovedstruktur.

I forslaget er der lagt vægt på, at lokal Agenda 21 er en frivillig indsats, og at arbejdet omfatter mere end de emner, som er direkte planrelevante, bl.a. socialsektoren. De foreslåede bestemmelser pålægger derfor ikke amterne og kommunerne en pligt til at tilvejebringe en lokal Agenda 21, og de stiller ikke krav om, at lokal Agenda 21 skal opfylde bestemte minimumskrav. Arbejdet skal fortsat bygge på frivillighed og lokalt engagement. Men lovændringerne skal sikre, at de mål, som man sætter sig i Agenda 21 arbejdet, indgår i den sammenfattende planlægning i region- og kommuneplanlægningen. Lovændringerne skal endvidere sikre, at spørgsmålet om en bæredygtig planlægning tages op i forbindelse med revisionen af planerne. Det sker ved, at der i redegørelserne skal gives oplysning om, hvilket Agenda 21 arbejde der er udført, således at offentligheden får lejlighed til at debattere spørgsmålet. Miljø- og Energiministeriet vil i forbindelse med lovændringen tilvejebringe en vejledning med eksempler til inspiration for amternes og kommunernes lokal Agenda 21-arbejde.

Før udarbejdelsen af forslag til region- og kommuneplaner skal amtsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen indkalde ideer og forslag med henblik på planlægningsarbejdet. Amtsråd og kommunalbestyrelser skal herudover forud for en revision af planen udarbejde og offentliggøre en beretning om den hidtidige planlægning og de påtænkte ændringer i planen samt en vurdering af udviklingen. Lokal Agenda 21 vil med de foreslåede lovændringer naturligt indgå i beretningen, f.eks. med en beskrivelse af miljøforholdene i amtet henholdsvis kommunen, og den kan indgå i et debatoplæg, der sætter fokus på ressourceforbrug og miljøforhold.

Forbud mod tillæg til en kommuneplan, der ikke er revideret

Kommuneplaner skal - ligesom regionplaner - revideres hvert 4. år, således at planerne kan være i overensstemmelse med samfundsudviklingen og den overordnede planlægning.

Alle amterne og flertallet af kommunerne følger reglerne. Det er imidlertid konstateret, at nogle kommuner ikke overholder revisionsforpligtelsen, men i stedet tilvejebringer tillæg til kommuneplanen, efterhånden som der opstår behov for ændringer på afgrænsede områder eller ønsker om gennemførelse af nye projekter, der ikke er i overensstemmelse med kommuneplanen. Sådanne tillæg tilgodeser ikke behovet for en vurdering af planændringerne i en større sammenhæng.

Det foreslås derfor, at det fastsættes i loven, at der ikke kan tilvejebringes tillæg til en kommuneplan, som ikke er revideret i overensstemmelse med reglerne i lovens § 22, stk. 1, 1. pkt., d.v.s. inden for de sidste 4 år.

Forslaget indebærer, at nogle projekter, som forudsætter tilvejebringelse af en lokalplan, der ikke er i overensstemmelse med kommuneplanen, må afvente, at kommuneplanen bliver revideret, før lokalplanen kan vedtages endeligt. Forslaget er ikke til hinder for, at der tilvejebringes lokalplaner, som er i overensstemmelse med kommuneplanen.

1.2. Supplering af reglerne om VVM-vurdering.

EF-direktivet om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (85/337/EØF) blev i Danmark implementeret som en del af regionplanlægningen ved lov nr. 216 af 5. april 1989 om ændring af lov om lands- og regionplanlægning, lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet og lov om miljøbeskyttelse (jf. lovforslag nr. 212 FF 1987-88 spalte 6787 og 7825, Till. A 4147, genfremsat som lovforslag nr. 152 FF 1988-89, spalte 4480, 5202, 7959 og 8238, Till. A 3641, Till. B 875 og Till. C 777).

Reglerne findes nu i § 6, stk. 3, nr. 4, og stk. 8, § 7, stk. 3, og § 8 i lov om planlægning. I Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 847 af 30. september 1994 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (samlebekendtgørelse) kapitel 2 med tilhørende bilag 1-3 er der fastsat nærmere regler om, hvilke anlæg der er omfattet af bestemmelserne om VVM-vurdering, og, hvilke oplysninger redegørelsen til regionplanretningslinierne som minimum skal indeholde.

EF-direktivet er ændret ved Rådets Direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997 om ændring af direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private

projekters indvirkning på miljøet. Det er et minimumsdirektiv, der giver mulighed for, at de enkelte lande fastsætter videregående bestemmelser. Direktivet skal være implementeret senest den 14. marts 1999.

Ændringerne indebærer, at der sker en vis udvidelse af, hvilke anlæg der skal være omfattet af VVM-reglerne. Disse bestemmelser vil blive implementeret ved en ændring af den oven for nævnte samlebekendtgørelse med hjemmel i § 8 i lov om planlægning.

Ved direktivændringen er der imidlertid indført nogle nye bestemmelser, hvis implementering forudsætter en supplerende af de gældende lovbestemmelser. En af disse nye regler er en bestemmelse om, at de omhandlede anlæg skal undergives et krav om en tilladelse, jf. artikel 2, stk. 1. Direktivændringen omfatter endvidere en ny bestemmelse om, at offentligheden skal informeres om afgørelser om, at et anlæg skal eller ikke skal VVM-vurderes, jf. artikel 4, stk. 4, og en ny bestemmelse om, at offentligheden skal informeres om afgørelser om, at en tilladelse ikke meddeles, jf. artikel 9, stk. 1.

Kravet om, at de anlæg, der er omfattet af VVM-reglerne, skal have en tilladelse, der ikke må gives, før der er foretaget en VVM-vurdering er i en række tilfælde opfyldt i de gældende regler. I Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelser nr. 848 og 849 af 30. september 1994 om ændring af bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og om tilladelse m.v. til de anlæg, der er omfattet af miljøvurderinger i henhold til lov om planlægning (VVM) er det således fastsat, at miljøgodkendelser og en række dispensationer, tilladelser og godkendelser i henhold til miljølovgivningen ikke må meddeles, før der er tilvejebragt endeligt vedtagne regionplanretningslinier med en VVM-vurdering efter reglerne i planloven og ovennævnte samlebekendtgørelse.

Det er i praksis antaget, at også reglerne om lokalplanligt og landzonetilladelse indebærer, at et anlæg, der er omfattet af VVM-reglerne, ikke kan påbegyndes, før der er tilvejebragt regionplanretningslinier med en VVM-vurdering, hvis der kræves tilvejebragt en lokalplan eller meddelelse af en tilladelse efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning. Men der er ikke fastsat regler herom i loven, hvortil kommer, at der ikke i alle tilfælde skal tilvejebringes en lokalplan, selvom der er tale om et projekt af et sådant omfang, at det er lokalplanpligtigt, fordi der kan være en tidligere tilvejebragt lokalplan eller byplanvedtægt, som indeholder de nødvendige nærmere regler om projektet, således at lokalplanpligten er opfyldt, jf. § 13, stk. 5, i lov om planlægning. Endelig er der nogle anlæg, der hverken er omfattet af reglerne om lokal-

planligt eller de oven for nævnte tilladelser eller dispensationer i henhold til miljølovgivningen. Det gælder således for eksempel vejanlæg uden for byer og rekreative områder og el- og gasledninger. Offentlige vejanlæg og ledningsanlæg m.v. i det åbne land skal dog godkendes af miljø- og energiministeren (Skov- og Naturstyrelsen) eller amtsrådet, jf. bekendtgørelse nr. 571 af 25. juni 1992, der er udstedt med hjemmel i § 20, stk. 2, i lov om naturbeskyttelse.

Det foreslås på denne baggrund, at de gældende regler suppleres med en generel bestemmelse, som fastslår, at anlæg, der er omfattet af bestemmelserne om VVM-vurdering, ikke må påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinier i regionplanen om placeringen og udformningen af anlægget, og at miljø- og energiministeren bemyndiges til at fastsætte bestemmelser om, at disse anlæg ikke må påbegyndes uden amtsrådets tilladelse. For så vidt angår landzonetilladelser foreslås det præciseret i lovens § 35, stk. 2, at en tilladelse til et VVM-pligtigt anlæg først kan meddeles, når de fornødne retningslinier i regionplanen er endeligt vedtaget.

De nye regler om information af offentligheden er ikke dækket af de gældende regler i lov om planlægning om offentliggørelse af tilladelser og endeligt vedtagne planer. Det foreslås derfor, at miljø- og energiministeren bemyndiges til at fastsætte de nødvendige bestemmelser i en bekendtgørelse.

Det følger af direktivets artikel 9, at afgørelser om at give eller nægte en tilladelse skal begrundes. Det vil derfor i de nye bestemmelser, der skal fastsættes om offentliggørelse af beslutninger om ikke at vedtage regionplanretningslinier, blive fastsat, at afgørelserne skal begrundes.

1.3. Indførelse af en bestemmelse om anvendelsen af ejendomme i sommerhusområder.

Sommerhusområder er efter planlovens § 34, stk. 3, områder, som i en bygningsvedtægt eller en byplanvedtægt er udlagt til sommerhusbebyggelse, og områder, som i en lokalplan er overført til sommerhusområde.

I de sommerhusområder, der er omfattet af en byplanvedtægt eller lokalplan, vil planen indeholde bestemmelser om anvendelsen af ejendommene i området, der er direkte bindende for ejerne. Det gælder imidlertid ikke i de øvrige sommerhusområder.

Der er stadig en del områder, som er sommerhusområder, fordi de blev udlagt hertil i en bygningsvedtægt, og som ikke senere er blevet omfattet af en lokalplan. I disse områder er der - bortset fra bestemmelserne i planlovens §§ 39 og 40 om boliger - ikke umiddelbart bindende bestemmelser om anvendelsen af ejendommene, fordi de bestemmelser om an-

F. t. l. vedr. planlægning

vendelsen af ejendommene, der i øvrigt var i bygningsvedtægterne, er bortfaldet. Kommuneplanens rammebestemmelser er ikke umiddelbart bindende, men kommunalbestyrelsen kan efter planlovens § 12, stk. 3, nedlægge forbud mod en anvendelse, der er i strid med rammebestemmelserne. Forbud skal imidlertid nedlægges, før en anvendelse er påbegyndt, og det forudsætter derfor, at kommunen bliver opmærksom på en påtænkt anvendelse, og at den griber ind.

Da det er en almindelig forudsætning, at sommerhusområder skal benyttes til ferieformål og ikke til erhvervsformål, der kan medføre gener både for naboerne og for området som helhed, må det betragtes som en mangel i loven, at der ikke er en generelt gældende bestemmelse om anvendelsen.

Det foreslås derfor, at der indføres en bestemmelse i loven, hvorefter ejendomme i et sommerhusområde, medmindre andet er fastsat i en lokalplan eller byplanvedtægt, kun må anvendes til boligformål, jf. lovens § 40.

1.4. Andre ændringer

Der foreslås endvidere en række mindre ændringer af de gældende bestemmelser på områder, hvor der under administrationen af loven er konstateret et praktisk behov for en præcisering eller supplerings af reglerne. Ændringsforslagene er:

- Forslag om, at lokalplanbestemmelser, der erstatter en landzonetilladelse, skal kunne betinges, ligesom landzonetilladelser kan betinges.
- Præcisering af, at en klage over et påbud kan tillægges opsættende virkning.
- Forslag om, at der i forbindelse med klager vedrørende landzonebestemmelserne skal være adgang til at bortse fra bestemmelserne, når klagen vedrører en foranstaltning, der er udført, ligesom der kan bortses fra reglerne vedrørende lokalplaner og dispensationer.
- Ajourføring af bestemmelserne om strafansvar for juridiske personer ved henvisning til de bestemmelser, der nu findes i straffelovens 5. kapitel.

2. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Ad 1.1. Lovforslaget pålægger ikke amter og kommuner en pligt til at iværksætte et særligt Agenda 21 arbejde, men kun en forpligtelse til at inddrage resultaterne af det arbejde, som bliver udført, i planlægningen og at redegøre for dette arbejde ved revisionen af planerne. Forslaget skønnes derfor kun at have begrænsede administrative og økonomiske konsekvenser for amter og kommuner.

Forbudet mod tillæg til en kommuneplan, der ikke

er revideret, har ikke administrative eller økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Ad 1.2. Forslaget indebærer, at lidt flere anlæg bliver omfattet af kravet om en VVM-vurdering. Endvidere vil de øgede krav om information af offentligheden betyde, at amterne får flere udgifter til offentliggørelse af afgørelser.

De nye regler om tilladelse og offentliggørelse af afgørelser skønnes at ville medføre en del flere klager til Naturklagenævnet.

Ad 1.3. og 1.4. Forslagene har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser af betydning for erhvervslivet.

4. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser.

Forslagene vedrørende en bæredygtig planlægning i region- og kommuneplanlægningen indebærer navnlig, at det lokale Agenda 21-arbejde kommer under debat i forbindelse med revisionen af region- og kommuneplanerne. Det skønnes indirekte at ville få en betydelig miljømæssig effekt.

Forslaget om supplerings af VVM-reglerne kan betyde, at lidt flere anlæg bliver VVM-vurderet før anlægget gennemføres. Forslaget om indførelse af en generel anvendelsesbestemmelse for sommerhusområder kan endvidere medvirke til at hindre en miljømæssigt uheldig anvendelse af ejendomme i nogle sommerhusområder.

5. Forholdet til EU-retten.

Forslaget om supplerings af VVM-reglerne danner grundlag for en implementering af det ændrede VVM-direktiv, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 1.2. Kommissionen skal derfor orienteres, når lovændringerne er gennemført og de nødvendige bekendtgørelser med hjemmel i lovændringerne er udstedt.

6. Hørte myndigheder og organisationer.

Følgende myndigheder og organisationer er hørt over et udkast til lovforslaget:

Ministerier: Arbejdsministeriet, Boligministeriet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Forskningsministeriet, Forsvarsministeriet, Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Kulturministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Trafikministeriet

Styrelser og klagenævn: Direktoratet for Arbejds-tilsynet, Banestyrelsen, Telestyrelsen, Energistyrel-

sen, Miljøklagenævnet, Naturklagenævnet, Miljøstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen

Organisationer m.v.: Advokatrådet, Advokatfirma Plesner & Grønborg, Akademirådet, Amsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Asfaltindustrien, Byggesocietetet, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Turistråd, Dansk Arbejdgiverforening, Dansk Ejendoms-mæglerforening, Dansk Familielandbrug, Dansk Industri, Dansk Olie- og Naturgas, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Skovforening, Dansk Supermarked A/S, Dansk Undergrundsconsortium, Danske Elværkers Forening, Danske Fjernvarmeværkers Forening, Danske Mejeriers Fællesorganisation, De Danske Landboforeninger, Detailhandlens Udviklingsråd, Elkraft, Elsam, Entreprenørforeningen, Feriehusudlejernes Brancheforening, FDB, Forbruger-rådet, Foreningen af Danske Kemiske Industrier, Foreningen af jernskibs- og maskinbyggerier i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører F.R.I., Frederiksberg Kommune, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Greenpeace, Handelskammeret, Hovedstadsområdets Trafikselskab, Håndværksrådet, Komgas I/S, Kommunernes Landsforening, Kommunalteknisk Chefforening, Kunstakademiets Arkitektskole, Inst. for by- og landskabsplanlægning, Københavns Kommune, Landsforeningen »Landsbyerne i Danmark«, NOAH, Roskilde Universitetscenter, Inst. for miljø, teknologi og samfund, VVM-videncenter, Sammenslutningen af Danske Småøer, Turismens Fællesråd, Ørestadsselskabet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at de mål om amtskommunens bidrag til en bæredygtig udvikling, som kan opstilles i en Agenda 21, indgår som en del af grundlaget for regionplanens retningslinier. Der henvises til afsnittet om lokal Agenda 21 under pkt. 1.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2, 3 og 7

De foreslåede ændringer er en konsekvens af den i nr. 5 foreslåede § 6 c.

Til nr. 4 og 10

Det foreslås, at amtsrådene og kommunalbestyrelserne i deres redegørelser for forslagene til revision af henholdsvis regionplaner og kommuneplaner giver

oplysning om deres lokal Agenda 21-aktiviteter, og at der i denne del af redegørelsen som minimum skal gives oplysning om de angivne emneområder.

Nedsættelse af ressourceforbruget omfatter f.eks. initiativer, der fremmer bygningsbevaring, genanvendelse og anvendelse af vedvarende energikilder.

Mindskelse af miljøbelastningen omfatter f.eks. grønne indkøb og projekter til beskyttelse af drikkevandsressourcerne, herunder skovrejsning. Ved grønne indkøb forstås køb af miljø- og ressourcevenlige, herunder energirigtige produkter.

Nedbringelse af CO₂-udslippet omfatter f.eks. energibesparende og trafiknedsættende initiativer og skovrejsning.

Fremme af biologisk mangfoldighed omfatter f.eks. at genskabe, etablere og sikre naturområder, herunder natur i byen.

Styrkelse af friluftsmuligheder omfatter en bred helhedsindsats for at styrke og forbedre befolkningens friluftsmuligheder, herunder ved etablering af bynær skov, grønne områder og stiforbindelser, der styrker adgangen fra by til land, oprettelse af naturskoler og gennemførelse af naturformidling.

Øget borgerdeltagelse om bæredygtighedsspørgsmål kan f.eks. være nedsættelse af grønne råd og borgergrupper samt afholdelse af lokale pesticidkampagner og markedsdage.

Miljø- og Energiministeriet vil i forbindelse med lovændringen tilvejebringe en vejledning med eksempler til inspiration for amternes og kommunernes lokal Agenda 21-arbejde.

Til nr. 5

Med hensyn til baggrunden for den foreslåede supplerings af VVM-reglerne henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 1.2.

Den foreslåede nye paragrafs stk. 1 og 2 har forblivet i bestemmelserne om lokalplanpligt i planlovens § 13, stk. 2 og 3.

I stk. 1 foreslås en bestemmelse om, at større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, ikke må påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinier i regionplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget.

Definitionen af anlæggene og kravene til miljøkonsekvensvurderingen af dem indeholder det samme, som de hidtidige regler. Det nye i forslaget er således kun, at bestemmelserne bliver direkte bindende for borgerne.

Som oplyst i de almindelige bemærkninger bevirker Rådets Direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997, at der sker en vis udvidelse af kredsen af anlæg, der er omfattet af VVM-reglerne. Denne ændring vil blive im-

plementeret ved en ændring af den gældende samlebekendtgørelse med hjemmel i planlovens § 8.

I det ændrede direktiv om VVM forudsættes det, at de VVM-pligtige anlæg skal være undergivet krav om en tilladelse, og at der skal være bestemmelser om, at denne tilladelse ikke må gives, før VVM-vurderingen har fundet sted. Efter de gældende regler må miljøgodkendelser m.v. ikke meddeles, før der er tilvejebragt regionplanretningslinier, jf. Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelser nr. 848 og 849 af 30. september 1994. Det er imidlertid ikke alle VVM-pligtige anlæg, der er omfattet af disse bestemmelser, og det foreslås derfor i stk. 3, at der tilvejebringes en generel hjemmel til, at miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at de pågældende anlæg ikke må påbegyndes uden amtsrådets eller (i København og Frederiksberg) Københavns Kommunalbestyrelses eller Frederiksberg Kommunalbestyrelses tilladelse.

I stk. 2 foreslås en bestemmelse om, at amtsrådet har pligt til at tilvejebringe et forslag til regionplantillæg, hvis det anlæg, der ønskes placeret, i øvrigt er i overensstemmelse med retningslinierne i regionplanen. Er det ikke det, kan amtsrådet nægte at medvirke. Spørgsmålet om, hvorvidt anlægget er i overensstemmelse med retningslinierne i regionplanen, er et retligt spørgsmål, der kan påklages til Naturklagenævnet efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 3.

Den foreslåede pligt til at tilvejebringe et forslag til et regionplantillæg og derefter at fremme sagen mest muligt betyder ikke, at amtsrådet er forpligtet til at vedtage et regionplantillæg, der muliggør etableringen af anlægget. Hvis behandlingen af planforslaget medfører, at amtsrådet må vurdere, at etableringen af anlægget er planlægningsmæssigt eller miljømæssigt uforvarselig, kan amtsrådet undlade at vedtage forslaget endeligt. Amtsrådets vurdering heraf kan ikke påklages, idet det kun er retlige spørgsmål i forbindelse med beslutningen, der kan påklages til Naturklagenævnet, jf. oven for.

Pligten til at tilvejebringe et forslag til et regionplantillæg gælder efter forslaget ikke, hvis en nødvendig landzonetilladelse ikke kan opnås. Det betyder, at amtsrådet kan meddele afslag på en ansøgning om landzonetilladelse uden forudgående VVM-vurdering. Afslaget kan efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 1, påklages til Naturklagenævnet. Stadfæster nævnet afslaget, er sagen administrativt afgjort. Finder nævnet imidlertid, at afslaget ikke er tilstrækkelig begrundet, kan nævnet hjemvise sagen til amtsrådet, der herefter må behandle ansøgningen efter VVM-reglerne.

Til nr. 6

Forslaget er en konsekvens af ændringen af den kommunale styrelseslov pr. 1. januar 1998.

Til nr. 8

Afgørelser om, at et anlæg skal VVM-vurderes, vil i de fleste tilfælde blive offentliggjort, fordi amtet efter de gældende regler i planloven skal indkalde ideer og forslag til planlægningsarbejdet. I København og Frederiksberg, hvor kommuneplanen er regionplan, kan kommunen i nogle tilfælde undlade at indkalde ideer og forslag forud for udarbejdelsen af et kommuneplantillæg med VVM-vurdering. I disse tilfælde vil kommunen efter de nye regler skulle offentliggøre afgørelsen om, at der skal foretages en VVM-vurdering af et anlæg.

Afgørelser om, at et anlæg efter en vurdering af nærmere fastsatte kriterier (screening) ikke skal VVM-vurderes, skal efter de gældende regler ikke offentliggøres, men ansøgeren kan være interesseret i offentliggørelsen, fordi klagefristen for en klage til Naturklagenævnet beregnes fra en offentliggørelse og ellers fra det tidspunkt, hvor klagen bliver bekendt med afgørelsen. Ministeriet har derfor i vejledningen om planloven tilkendegivet, at amterne bør være imødekommende overfor en byherre, hvis denne ønsker at betale offentliggørelsen af afgørelsen med en klagevejledning.

Afslag på en ansøgning eller beslutning om, at et planforslag ikke vedtages endeligt, skal efter de gældende regler i planloven heller ikke offentliggøres. Det samme gælder regionplanmyndighedens beslutning om ikke at vedtage et forslag til regionplanretningslinier for et VVM-pligtigt anlæg.

Efter det ændrede direktiv om VVM er det et krav, at offentligheden informeres om de nævnte afgørelser, og det er derfor nødvendigt at supplere planlovens bestemmelser om offentliggørelse.

Det foreslås derfor, at miljø- og energiministeren bemyndiges til at fastsætte regler om offentliggørelse af amternes og kommunernes afgørelser om, at et anlæg er eller ikke er VVM-pligtigt, og beslutninger om, at et forslag til regionplanretningslinier for et VVM-pligtigt anlæg ikke vedtages, eller at et offentliggjort forslag ikke vedtages endeligt.

Til nr. 9

Det foreslås, at de mål om kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling, som kan opstilles i en lokal Agenda 21, indgår som en del af kommuneplanens hovedstruktur. Der henvises til afsnittet om lokal Agenda 21 under pkt. 1.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Bestemmelserne i en lokalplan kan med enkelte undtagelser, jf. § 15, stk. 2, nr. 11 og 12, ikke gøres betingede. Det skyldes generelt, at betingelser skaber uklarhed om retstilstanden, fordi den bliver afhængig af forhold uden for lokalplanen.

En bestemmelse i en lokalplan efter § 15, stk. 4, har imidlertid reelt samme virkning som en landzonetilladelse. Landzonetilladelse kan betinges, og de bliver i praksis ofte betinget. Det skønnes derfor hensigtsmæssigt og ubetænkeligt, at bestemmelser efter § 15, stk. 4, på samme måde som en landzonetilladelse kan gøres betinget.

En relevant betingelse kan være, at anlægget, for eksempel en vindmølle, skal fjernes, når det ikke læn- gere benyttes.

Et andet eksempel kan være tidsbegrænsning af en tilladelse, således at tilladelsen falder bort, hvis den ikke er udnyttet inden en vis frist. Specielt i kystnærhedszonen kan der være en interesse i, at uudnyttede tilladelse ikke til stadighed skal lægge en binding på arealanvendelsen. Skulle projektet senere blive aktuelt igen, efter at tilladelsen er bortfaldet, kan der efter en konkret vurdering meddeles en landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1.

Til nr. 12 og 13

Det foreslås, at der ikke skal kunne tilvejebringes tillæg til en kommuneplan, som ikke er revideret i overensstemmelse med de gældende regler. Der henvises til afsnittet herom under pkt. 1.1 i de almindelige bemærkninger.

I stk. 2 foreslås en bestemmelse, der giver miljø- og energiministeren mulighed for at dispensere i særlige tilfælde. Der tænkes herved på tilfælde, hvor der er knyttet betydelige samfundsinteresser til iværksættelsen af for eksempel et statsligt byggeri.

Til nr. 14

Det foreslås præciseret, at en landzonetilladelse til et VVM-pligtigt anlæg først kan meddeles, når de fornødne regionplanretningslinier er endeligt vedtaget.

Til nr. 15

Med hensyn til baggrunden for de foreslåede bestemmelser henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 1.3.

Efter den foreslåede § 38 a må en ejendom i et sommerhusområde kun anvendes til boligformål, medmindre anden anvendelse er tilladt i en byplanvedtægt eller lokalplan.

Anvendelsen til boligformål skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i lovens §§ 40 og 41,

d.v.s. at en bolig ikke må anvendes til helårsbeboelse, medmindre der er tale om en bolig, hvor retten til helårsbeboelse er bevaret siden området blev udlagt til sommerhusområde, eller en bolig, hvor ejeren har ret til helårsbeboelse efter pensionistreglerne i lovens § 41.

Da der efter de hidtil gældende regler lovligt kan være påbegyndt en anvendelse, som vil være i strid med den foreslåede bestemmelse, foreslås det, at en anvendelse, der er lovligt påbegyndt ved lovens ikrafttræden, kan fortsætte, men at retten hertil bortfalder, når den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Det svarer til, hvad der i øvrigt gælder med hensyn til adgangen til at opretholde en anvendelse, der er i strid med loven eller lokalplan- eller byplanvedtægtsbestemmelser, jf. § 56, stk. 2

Til nr. 16

Det foreslås fastsat, at amtsrådet, der er den kompetente myndighed efter VVM-reglerne, har tilsyns- pligten med overholdelsen af reglerne.

Kommunalbestyrelsen skal efter § 51, stk. 3, foretage indberetning til amtsrådet, når kommunalbestyrelsen får kendskab til et ulovligt forhold i tilfælde, hvor amtsrådet efter stk. 2 er tilsynsmyndighed.

Til nr. 17

Forslaget er en konsekvens af forslaget i nr. 15

Til nr. 18

De tilladelse til påbegyndelse af VVM-pligtige anlæg, som miljø- og energiministeren efter lovforslaget kan fastsætte regler om, kan betinges, således at regionplanretningslinier om anlæggets placering og udformning bliver direkte bindende for bygherren. Det er afgørelser af samme karakter som for eksempel en landzonetilladelse, der kan påklages til Naturklagenævnet for så vidt angår både retlige og skønsmæssige spørgsmål.

Det foreslås derfor, at klageadgangen med hensyn til de omhandlede tilladelse ikke begrænses til retlige spørgsmål.

Til nr. 19

Det foreslås præciseret, at Naturklagenævnet også kan meddele opsættende virkning ved klager over påbud.

Til nr. 20

Efter de gældende regler i planlovens § 61 kan Naturklagenævnet i visse tilfælde i forbindelse med afgørelsen af en klagesag se bort fra reglerne om lokalplaner og dispensationer, når klagen vedrører en for-

anstaltning, der er udført. Det betyder, at nævnet kan fritage for en efterfølgende tilvejebringelse af lokalplan eller meddelelse af en dispensation, som ellers ville være nødvendig for en retlig lovliggørelse af den pågældende foranstaltning.

Bestemmelsen er overført til planloven fra kommuneplanlovens § 48, stk. 4, der blev gennemført ved lov nr. 250 af 23. maj 1984 om ændring af forskellige miljø- og planlægningslove (håndhævelse). Formålet med bestemmelsen er, at klagemyndigheden skal kunne fritage for en efterfølgende lokalplan- eller dispensationsprocedure, når en sådan reelt vil være uden indhold, jf. bemærkningerne til § 4, nr. 5 i lovforslag L 78, 1983-84 (2. samling), tillæg A sp.1577.

Bestemmelsen i § 61 omfatter ikke reglerne om landzonetilladelse, uden at der synes at være nogen særlig begrundelse for denne forskel. En efterfølgende landzonetilladelse kan også være en formalitet uden reelt indhold. Naturklagenævnet behandler både klager vedrørende lokalplaner og landzonebestemmelserne og begge regelsæt er ofte aktuelle i den samme sag.

Det foreslås derfor, at bestemmelsen udvides således, at også tilladelse efter landzonebestemmelserne bliver omfattet.

Til nr. 21

De gældende bestemmelser, hvorefter der kan pålægges et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, staten, en amtskommune, en kommune eller et kommunalt fællesskab bødeansvar, foreslås ajourført ved, at bestemmelserne ændres til en henvisning til de regler, der nu findes i straffelovens 5. kapitel.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1998. Bygge- og anlægsarbejder og ibrugtagen af bygninger og arealer til ændret anvendelse, der har opnået byggetilladelse, eller, hvis en byggetilladelse ikke kræves, er lovligt påbegyndt inden denne dato, er ikke omfattet af de nye regler om påbegyndelse af VVM-pligtige anlæg og om anvendelse af ejendomme i sommerhusområder. Projekter, der er i overensstemmelse med en detaljeret lokalplan eller byplanvedtægt, men hvortil der ikke er udstedt byggetilladelse eller som ikke er lovligt påbegyndt før lovens ikrafttræden, er omfattet af de nye regler om påbegyndelse af VVM-pligtige anlæg.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af forslaget*

§ 1

I lov om planlægning, jf. lovekendtgørelse nr. 563 af 30. juni 1997, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 3, indsættes efter »amtskommunen«: »og amtsrådets målsætning om amtskommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede«.

2. § 6, stk. 3, nr. 4, affattes således:

»4) de i § 6 c nævnte anlæg,«.

3. I § 6, stk. 8, ændres »stk. 3, nr. 4,« til: »§ 6 c«.

4. I § 6 indsættes som *stk. 10* og *11*:

»*Stk. 10.* Redegørelsen for et forslag til revision af regionplanen skal indeholde oplysninger om amtskommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede, herunder oplysninger om, hvordan der arbejdes på tværs af forvaltningsområder, og hvordan befolkningen, virksomheder, organisationer og foreninger inddrages i arbejdet (lokal Agenda 21). Oplysningerne skal omfatte amtskommunens bidrag til

- 1) nedsættelse af ressourceforbruget,
- 2) mindskelse af miljøbelastningen,
- 3) nedbringelse af CO₂-udslippet,
- 4) fremme af biologisk mangfoldighed,
- 5) styrkelse af friluftsmuligheder,
- 6) øget borgerdeltagelse om bæredygtigheds-spørgsmål,
- 7) inddragelse af en repræsentativ del af befolkningen i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 8) fremme af et samspil mellem miljømæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Der skal navnlig gives oplysning om forhold, som amtskommunen har direkte indflydelse på, herunder i hvilket omfang der foretages grønne indkøb til amtskommunens administration og institutioner.

Stk. 11. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at de oplysninger, der er nævnt i stk. 10, skal omfatte andre forhold end de nævnte.«

§ 6. For hver amtskommune skal der foreligge en regionplan. I Københavns og Frederiksberg Kommuner er kommuneplanen tillige regionplan. En regionplan skal omfatte en periode på 12 år.

Stk. 2. Regionplanlægningen må ikke stride mod regler eller beslutninger efter § 3.

Stk. 3. Regionplanen skal på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen i amtskommunen indeholde retningslinier for:

- 1) arealudlæg til byzoner og sommerhusområder,
- 2) beliggenheden af større offentlige institutioner samt større trafik anlæg og andre større tekniske anlæg,
- 3) beliggenheden af virksomhed m.v., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav,
- 4) beliggenheden og udformningen af større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad,
- 5) den samlede detailhandelsstruktur, jf. § 6 b,
- 6) varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af de særlig værdifulde landbrugsområder,
- 7) beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket,

- 8) varetagelsen af bevaringsværdier og naturbeskyttelsesinteresser i det åbne land, herunder udpegningen og sikringen af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser,
- 9) beliggenheden af arealer til fritidsformål,
- 10) anvendelsen af arealer til udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden,
- 11) anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne,
- 12) kvaliteten og anvendelsen af vandløb, søer og kystvande og
- 13) realiseringen af regler eller beslutninger efter lovens § 3.

Stk. 4. I Københavns og Frederiksberg Kommuner og i Københavns, Frederiksberg og Roskilde Amtskommuner skal regionplanlægningen udføres på grundlag af en vurdering af udviklingen i området som helhed, og der skal yderligere fastsættes retningslinier for:

- 1) fordelingen af den fremtidige byggeaktivitet i byzone og rækkefølgen herfor og
- 2) vandforsyningen og spildevandsafledningen.

Stk. 5. Regionplanen kan omhandle andre forhold end nævnt i stk. 3 og 4.

Stk. 6. I de i stk. 4 nævnte områder skal de regionale retningslinier fastsættes med særlig hensyntagen til den kollektive trafikplan for det samlede område.

Stk. 7. Regionplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, herunder den forudsatte rækkefølge for planens gennemførelse, samt den hidtil udførte planlægning og administration.

Stk. 8. Redegørelsen for den del af regionplanen, der indeholder retningslinier for de i stk. 3, nr. 4, nævnte anlæg, skal indeholde en vurdering af de miljømæssige konsekvenser.

Stk. 9. Redegørelsen for den del af regionplanen, der indeholder retningslinier for detailhandelsstrukturen, skal indeholde

- 1) en vurdering af omfanget af det eksisterende bruttoetageareal til butikksformål for de enkelte byer og bydele fordelt på hovedbutikstyper og disses omsætning,
- 2) en vurdering af behovet for nybyggeri eller omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikksformål,
- 3) en angivelse af målene for detailhandelsstrukturen, herunder hvilket opland der

forudsættes betjent af de butikker, der kan placeres inden for de afgrænsede arealer,

- 4) oplysning om, hvordan forslaget fremmer et varieret butiksudbud i de mindre og mellemstore byer,

- 5) oplysning om, hvordan forslaget fremmer et varieret butiksudbud i den centrale del af de enkelte byer eller bydele, herunder forudsætningerne for afgrænsningen af den centrale del af de enkelte byer eller bydele og for eventuelle fravigelser fra bestemmelsen i § 5 d, stk. 1,

- 6) en angivelse af tilgængeligheden for de forskellige trafikarter til de udlagte arealer til butikksformål og

- 7) oplysning om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.000 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker.

5. Efter § 6 b indsættes:

»§ 6 c. Større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, må ikke påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinier i regionplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget med tilhørende redegørelse, jf. § 6, stk. 8.

Stk. 2. Hvis et ønsket anlæg i øvrigt er i overensstemmelse med retningslinierne i regionplanen, påhviler det amtsrådet, Københavns Kommunalbestyrelse eller Frederiksberg Kommunalbestyrelse snarest at tilvejebringe et forslag til regionplantillæg og derefter fremme sagen mest muligt. Pligten gælder dog ikke, hvis en nødvendig tilladelse efter § 35 ikke kan opnås.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at anlæg, der er omfattet af stk. 1, ikke må påbegyndes uden amtsrådets, Københavns Kommunalbestyrelses eller Frederiksberg Kommunalbestyrelses tilladelse.«

6. I § 7, stk. 1, 2 og 3, ændres »Borgerrepræsentation« til: »Kommunalbestyrelse«.

7. I § 7, stk. 3, og i § 8 ændres »§ 6, stk. 3, nr. 4,« til: »§ 6 c«.

8. I § 8 indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse af

- 1) afgørelser om, at et anlæg er omfattet eller ikke er omfattet af bestemmelserne i § 6 c,
- 2) beslutninger om, at et forslag til regionplanretningslinier for et anlæg, der er omfattet af bestemmelserne i § 6 c, ikke vedtages,
- 3) beslutninger om, at et forslag, der er offentliggjort, ikke vedtages endeligt.«

§ 7. Efter anmodning fra amtsrådet eller Københavns Borgerrepræsentation eller Frederiksberg Kommunalbestyrelse skal myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder give de oplysninger, der er nødvendige for regionplanlægningen.

Stk. 2. Der skal gives amtsrådet eller Københavns Borgerrepræsentation eller Frederiksberg Kommunalbestyrelse lejlighed til at udtale sig, inden en statslig myndighed eller en koncessioneret eller tilsvarende virksomhed træffer beslutning om beliggenheden eller udførelsen af større anlæg eller institutioner inden for amtskommunens eller kommunens område.

Stk. 3. Private virksomheder skal give amtsrådet eller Københavns Borgerrepræsentation eller Frederiksberg Kommunalbestyrelse de oplysninger og foretage de undersøgelser, der er nødvendige for en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, når de påtænker at etablere de i § 6, stk. 3, nr. 4, omhandlede anlæg inden for amtskommunens eller kommunens område.

§ 8. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke anlæg der er omfattet af § 6, stk. 3, nr. 4. Anlæg, der vedtages i enkeltheder ved særlig lov, er dog altid undtaget. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvilke mindsteoplysninger der er nødvendige, for at en miljømæssig vurdering kan foretages.

9. I § 11, stk. 4, indsættes efter »herunder«: »kommunalbestyrelsens målsætning om kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede og målene for«

10. I § 11 indsættes som stk. 9 og 10:

»Stk. 9. Redegørelsen for et forslag til revision af kommuneplanen skal indeholde oplysninger om kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede, herunder oplysninger om, hvordan der arbejdes på tværs af

forvaltningsområder, og hvordan befolkningen, virksomheder, organisationer og foreninger inddrages i arbejdet (lokal Agenda 21). Oplysningerne skal omfatte kommunens bidrag til

- 1) nedsættelse af ressourceforbruget,
- 2) mindskelse af miljøbelastningen,
- 3) nedbringelse af CO₂-udslippet,
- 4) fremme af biologisk mangfoldighed,
- 5) styrkelse af friluftsmuligheder,
- 6) øget borgerdeltagelse om bæredygtigheds-spørgsmål,
- 7) inddragelse af en repræsentativ del af befolkningen i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 8) fremme af et samspil mellem miljømæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Der skal navnlig gives oplysning om forhold, som kommunen har direkte indflydelse på, herunder i hvilket omfang kommunen rejser bynær skov, og i hvilket omfang der foretages grønne indkøb til kommunens administration og institutioner.

Stk. 10. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at de oplysninger, der er nævnt i stk. 9, skal omfatte andre forhold end de nævnte.«

§ 11. For hver kommune skal der foreligge en kommuneplan.

Stk. 2. Kommuneplanen må ikke stride mod regionplanlægningen for forhold omfattet af § 6, stk. 3 og 4, eller regler eller beslutninger efter § 3.

Stk. 3. I kommuneplanen fastlægges for hele kommunen en hovedstruktur og for de enkelte dele af kommunen rammer for lokalplanernes indhold.

Stk. 4. Hovedstrukturen angiver de overordnede mål for udvikling og arealanvendelse i kommunen, herunder udbygning med boliger og arbejdspladser, trafikbetjening, serviceforsyning og rekreative områder.

Stk. 5. Rammerne for indholdet af lokalplaner fastsættes for de enkelte dele af kommunen med hensyn til:

- 1) fordelingen af bebyggelsen efter art og anvendelsesformål,
- 2) bebyggelsesforhold, herunder rammer for bevaring af bebyggelser eller bymiljøer,
- 3) byfornyelsen i eksisterende bysamfund,
- 4) forsyningen med offentlig og privat service,
- 5) institutioner og tekniske anlæg, herunder varmforsyningsforhold,

- 6) områder til fritidsformål,
- 7) trafikbetjeningen,
- 8) overførsel af arealer til byzone eller sommerhusområder og
- 9) rækkefølgen for udbygning af arealer til byformål og sommerhusområder.

Stk. 6. Kommuneplanen kan indeholde retningslinier for andre forhold af betydning for arealanvendelsen og bebyggelsen i kommunen, herunder angivelse af bevaringsværdige bygninger.

Stk. 7. Kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, herunder den forudsatte rækkefølge for planens gennemførelse samt den hidtil udførte planlægning og administration.

Stk. 8. Redegørelsen for den del af kommuneplanen, der indeholder rammer for forsyningen med butikker, jf. stk. 5, nr. 4, skal indeholde

- 1) en vurdering af omfanget af det eksisterende bruttoetageareal til butikksformål for de enkelte byer og bydele fordelt på hovedbutikstyper og disses omsætning,
- 2) en vurdering af behovet for nybyggeri eller omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikksformål,
- 3) en angivelse af målene for detailhandelsstrukturen, herunder en angivelse af, hvilket opland der forudsættes betjent af de butikker, der kan placeres inden for de udlagte arealer,
- 4) oplysning om, hvordan planlægningen tilgodeser målene for den kommunale hovedstruktur, herunder hvordan forslaget fremmer et varieret butiksbud i de mindre og mellemstore byer, samt bymiljøet i de områder, der foreslås udlagt til butikksformål,
- 5) en angivelse af tilgængeligheden for de forskellige trafikarter til de udlagte arealer til butikksformål og
- 6) oplysning om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.000 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker.

11. I § 15, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Der kan knyttes betingelser til bestemmelsen.«

§ 15. En lokalplan skal indeholde oplysninger om planens formål og retsvirkninger.

Stk. 2. I en lokalplan kan der optages bestemmelser om:

- 1) overførsel til byzone eller sommerhusområde af arealer, som planen omfatter,
- 2) områdets anvendelse, herunder om at nærmere angivne arealer forbeholdes til offentlige formål,
- 3) ejendommens størrelse og afgrænsning,
- 4) vej- og stiforhold og andre forhold af færdselsmæssig betydning, herunder om adgangsforsørene til færdselsarealer og med henblik på adskillelse af trafikarterne,
- 5) beliggenhed af spor- og ledningsanlæg, herunder til elforsyning,
- 6) bebyggelsers beliggenhed på grundene, herunder om den terrænhøjde, hvori en bebyggelse skal opføres,
- 7) bebyggelsers omfang og udformning, herunder til regulering af boligthed, herunder om den terrænhøjde, hvori en bebyggelse skal opføres,
- 8) anvendelse af de enkelte bygninger,
- 9) udformning, anvendelse og vedligeholdelse af ubebyggede arealer, herunder om terrænregulering, hegnsforhold, bevaring af beplantning og beplantningsforhold i øvrigt samt belysning af veje og andre færdselsarealer,
- 10) bevaring af landskabstræk i forbindelse med bebyggelse af et område, der inddrages til bymæssig bebyggelse eller sommerhusbebyggelse,
- 11) tilvejebringelse af eller tilslutning til fællesanlæg i eller uden for det af planen omfattede område områdene som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse,
- 12) foretagelse af afskærmningsforanstaltninger såsom anlæg af beplantningsbælte, støjvold, mur og lignende som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse eller ændret anvendelse af et ubebygget areal,
- 13) oprettelse af grundejerforeninger for nye haveboligområder, erhvervsområder eller områder for fritidsbebyggelse, herunder om medlemspligt og om foreningens ret og pligt til at forestå etablering, drift og vedligeholdelse af fællesarealer og fællesanlæg,
- 14) bevaring af eksisterende bebyggelse, således at bebyggelsen kun med tilladelse fra kommunalbestyrelsen må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres,
- 15) friholdelse af et område for ny bebyggelse.

se, når en bebyggelse kan blive udsat for sammenstyrtning, oversvømmelse eller anden skade, der kan medføre fare for brugernes liv, helbred eller ejendom,

- 16) ophør af gyldigheden af udtrykkeligt angivne tilstandsservitutter, hvis servitutens opretholdelse vil være i strid med lokalplanens formål, og hvis servituten ikke vil bortfalde som følge af § 18,
- 17) sammenlægning af lejligheder i eksisterende boligbebyggelse,
- 18) isolering af eksisterende boligbebyggelse mod støj og
- 19) forbud mod større byggearbejder på eksisterende bebyggelse, således at sådanne arbejder kun kan udføres med kommunalbestyrelsens tilladelse eller efter krav fra en offentlig myndighed med hjemmel i lovgivningen.

Stk. 3. I en lokalplan for et område, som overgår til byformål eller til sommerhusbebyggelse, skal der optages bestemmelser til sikring af de forhold, der er nævnt i stk. 2, nr. 2-4.

Stk. 4. En lokalplan for et område, der skal forblive i landzone, kan indeholde bestemmelse om, at lokalplanen erstatter de tilladelser efter § 35, stk. 1, som er nødvendige for lokalplanens virkeliggørelse.

Stk. 5. Uden for landsbyer kan en lokalplan for landzonearealer, der fastlægges til jordbrugsmæssig anvendelse, ikke indeholde bestemmelser efter stk. 2, nr. 3, 6, 8 eller 9.

Stk. 6. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at der i lokalplaner kan optages bestemmelser om andre forhold end nævnt i stk. 2.

Stk. 7. Miljø- og energiministeren kan i overensstemmelse med anden lovgivning fastsætte regler om, at tilladelser og dispensationer, som er nødvendige for en lokalplans virkeliggørelse, anses for meddelt ved lokalplanens gennemførelse. Miljø- og energiministeren kan endvidere fastsætte regler om kommunalbestyrelsens adgang til at dispensere fra sådanne lokalplaner og om andre myndigheds ret til at fremsætte indsigelse mod forslag til sådanne lokalplaner.

Stk. 8. En lokalplan, der giver mulighed for etablering af butikker, skal indeholde bestemmelser om det maksimale bruttoetageareal for de enkelte butikker og det samlede bruttoetageareal, der kan anvendes til butikksformål.

12. I § 22, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »kapitel«: », jf. dog § 22 a«.

§ 22. Region- og kommuneplaner skal revideres hvert fjerde år. Region-, kommune- og lokalplaner kan i øvrigt tilvejebringes og ændres efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2. Før udarbejdelse af et forslag til region- eller kommuneplan eller ændringer her til indkalder amtsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen ideer, forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet. Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt inddrage offentligheden i det indledende lokalplanarbejde. Ved mindre ændringer i en kommuneplans rammedel, der ikke strider mod planens hovedprincipper, samt ved uvæsentlige ændringer i planens hovedstruktur kan kommunalbestyrelsen undlade at indkalde ideer, forslag m.v. som angivet i 1. pkt.

Stk. 3. Indkaldelse efter stk. 2 skal indeholde en kort beskrivelse af hovedspørgsmålene i den forestående planlægning. Indkaldelse sker ved offentlig bekendtgørelse. Amtsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen fastsætter en frist for afgivelse af ideer, forslag m.v., jf. dog § 23, stk. 3.

13. Efter § 22 indsættes:

»§ 22 a. En kommuneplan, der ikke er revideret i overensstemmelse med reglerne i § 22, stk. 1, 1. pkt., kan kun ændres eller suppleres ved en revision af planen efter § 22, stk. 1, 1. pkt.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra reglen i stk. 1.«

14. § 35, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er omfattet af reglen om VVM-pligt i § 6 c, stk. 1, eller reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles, når de fornødne retningslinier i regionplanen er endeligt vedtaget og den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.«

§ 35. I landzoner må der ikke uden tilladelse fra landzonemyndigheden foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer, jf. dog §§ 36-38.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er

omfattet af reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles, når den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.

Stk. 3. For arealer i kystnærhedszonen, jf. § 5 a, må tilladelse efter stk. 1 kun meddeles, hvis det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. § 1.

Stk. 4. Amtsrådet er landzonemyndighed. I følgende tilfælde er kommunalbestyrelsen dog landzonemyndighed:

- 1) I Københavns og Frederiksberg Kommuner.
- 2) I landsbyer, der er entydigt afgrænset i en kommuneplan.
- 3) I landzoneområder, der er omfattet af en offentligt bekendtgjort lokalplan.

Stk. 5. Ansøgeren og kommunalbestyrelsen henholdsvis amtsrådet skal have skriftlig meddelelse om afgørelser efter stk. 1.

Stk. 6. En afgørelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

Stk. 7. Tilladelser efter stk. 1 skal offentliggøres. Offentliggørelse kan dog undlades, hvis tilladelsen er i overensstemmelse med en offentligt bekendtgjort lokalplan.

Stk. 8. Offentliggørelsen af en tilladelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

15. Efter § 38 indsættes i kapitel 8:

»§ 38 a. En ejendom i et sommerhusområde må, medmindre andet er fastsat i en lokalplan eller i en af de planer, der er opretholdt ved § 68, stk. 2, ikke benyttes til anden anvendelse end boligformål, jf. §§ 40 og 41. En anvendelse, der er lovligt påbegyndt senest den 1. juli 1998, kan dog fortsætte, men retten hertil bortfalder, når den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. § 56, stk. 2.«

16. § 51, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Amtsrådet påser overholdelsen af § 6 c og regler, der med hjemmel i § 6 c, stk. 3, og § 8 er fastsat for administrationen af § 6 c. Amtsrådet påser endvidere overholdelsen af §§ 35 og 36 og regler, der med hjemmel i § 3 er fastsat for administrationen af §§ 35 og 36, medmindre kommunalbestyrelsen er landzonemyndighed i det pågældende område, jf. § 35, stk. 4.«

§ 51. Kommunalbestyrelsen påser overhol-

delsen af denne lov og af de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, samt af bestemmelserne i lokalplaner og i de efter § 68, stk. 2, opretholdte vedtægter og planer m.v., jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Amtsrådet påser overholdelsen af §§ 35 og 36 og regler, der med hjemmel i § 3 er fastsat for administrationen af §§ 35 og 36, medmindre kommunalbestyrelsen er landzonemyndighed i det pågældende område, jf. § 35, stk. 4.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal foretage indberetning til amtsrådet, når kommunalbestyrelsen får kendskab til et ulovligt forhold i tilfælde, hvor amtsrådet efter stk. 2 er tilsynsmyndighed.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen henholdsvis amtsrådet påser, at påbud og forbud efter denne lov efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser, dispensationer m.v. overholdes.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen henholdsvis amtsrådet skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.

17. I § 56, stk. 2, indsættes efter »i strid med«: »§ 38 a.«

§ 56. En tilladelse eller dispensation efter denne lov bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Stk. 2. En hidtidig ret til at udnytte en ejendom på en måde, som er i strid med en lokalplan eller en efter § 68, stk. 2, opretholdt plan, eller som ville kræve tilladelse eller dispensation efter denne lov, bortfalder, når retten ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

18. I § 58, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nyt nr.:

»3) Amtsråds, i Københavns og Frederiksberg Kommuner kommunalbestyrelsens, afgørelser om tilladelser efter regler fastsat af miljø- og energiministeren i henhold til § 6 c, stk. 3.«
Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

§ 58. Til Naturklagenævnet, som er nedsat i medfør af § 79 i lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse, kan påklages:

- 1) Amtsråds og kommunalbestyrelseres afgørelser efter § 35, stk. 1.
- 2) Kommunalbestyrelseres afgørelser efter § 47, stk. 1.

3) Amtsråds og kommunalbestyrelser afdørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. Naturklagenævnets formand kan på nævnets vegne træffe afgørelse i sager, der ikke skønnes at have meget væsentlig interesse i forhold til lovens formål.

Stk. 3. Naturklagenævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

19. § 60, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Ved rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 3 og 4, kan Naturklagenævnet bestemme, at en af kommunalbestyrelsen eller amtsrådet meddelt tilladelse eller godkendelse ikke må udnyttes, og at et påbud ikke skal efterkommes.«

§ 60. Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. I tilfælde, hvor en afgørelse træffes indirekte og således ikke meddeles eller offentliggøres, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor klageren har fået kendskab til afgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 2. Klage efter § 58, stk. 1, nr. 1, indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Amtsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen videregiver klagen til Naturklagenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Andre klager indgives til Naturklagenævnet.

Stk. 3. Ved rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 3, kan Naturklagenævnet bestemme, at en af kommunalbestyrelsen meddelt tilladelse ikke må udnyttes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan nævnet påbyde dette standset.

Stk. 4. En tilladelse efter § 35, stk. 1, må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 1 og 2, har opsættende virkning, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 5. Naturklagenævnet påser, at den, som har modtaget en tilladelse, underrettes

om klagen. Når klage indgives til amtsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen, underretter disse myndigheder straks den, der har modtaget en tilladelse, om klagen.

20. I § 61 indsættes efter »reglerne om«: »tilladelse efter § 35, stk. 1,«.

§ 61. Når det er foreneligt med planlægningsmæssige hensyn og med hensynet til offentlighedens medvirken i planlægningen, kan Naturklagenævnet i forbindelse med afgørelse af en klagesag efter § 58, stk. 1, se bort fra reglerne om lokalplaner og dispensationer, når klagen vedrører en foranstaltning, der er udført.

21. § 64, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

§ 64. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) overtræder bestemmelser i en lokalplan eller en af de efter § 68, stk. 2, opretholdte vedtægter og planer m.v.,
- 2) overtræder § 35, stk. 1, § 39 og § 40, stk. 1,
- 3) tilsidesætter vilkår for en tilladelse eller dispensation m.v. efter loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter eller planer eller tilsidesætter kommunalbestyrelsens bestemmelser efter § 37, stk. 2, eller
- 4) undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er udstedt i henhold til loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab el.lign., kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar. Er overtrædelsen begået af staten, en amtskommune, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges den pågældende myndighed eller det kommunale fællesskab bødeansvar.

RÅDETS DIREKTIV 97/11/EF

af 3. marts 1997

om ændring af direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 130 S, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (⁽¹⁾),

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg (⁽²⁾),

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget (⁽³⁾),

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189 C (⁽⁴⁾), og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (⁽⁵⁾) har til formål at give de kompetente myndigheder de oplysninger, der er nødvendige for, at de fuldt informeret om et givet projekts sandsynlige væsentlige virkninger på miljøet kan træffe afgørelse herom; miljøvurderingsproceduren er et grundlæggende redskab i miljøpolitikken, således som den er defineret i traktatens artikel 130 R og i Det Europæiske Fællesskabs femte program for politik og handling i forbindelse med miljøet og bæredygtig udvikling;
- (2) i henhold til bestemmelserne i traktatens artikel 130 R, stk. 2, bygger Fællesskabets politik på miljøområdet navnlig på forsigtighedsprincippet og princippet om forebyggende indsats, princippet om indgreb over for miljøskader fortrinsvis ved kilden og princippet om, at forurenere betaler;
- (3) grundprincipperne i vurderingen af miljøpåvirkningen bør harmoniseres, og medlemsstaterne bør kunne fastsætte strengere miljøbeskyttelsesregler;
- (4) erfaringerne fra miljøkonsekvensvurdering som beskrevet i den af Kommissionen den 2. april 1993 vedtagne beretning om gennemførelse af direktiv 85/337/EØF viser et behov for at indsætte bestemmelser i direktivet, som kan gøre reglerne for vurderingsproceduren klarere samt supplere og forbedre dem for at sikre, at direktivet anvendes på en stadig mere harmoniseret og effektiv måde;
- (5) for projekter, som kræver en vurdering, bør der fastsættes krav om, at der skal indgives ansøgning om tilladelse; vurderingen bør foretages, inden en sådan tilladelse gives;
- (6) det er hensigtsmæssigt at udvide listen over projekter, der vil påvirke miljøet væsentligt, og som derfor principielt skal vurderes systematisk;
- (7) projekter af andre typer påvirker muligvis ikke miljøet væsentligt i alle tilfælde; sådanne projekter bør vurderes, når medlemsstaterne skønner, at de vil kunne påvirke miljøet væsentligt;
- (8) medlemsstaterne bør, ud fra hvor meget disse projekter påvirker miljøet, kunne fastsætte tærskler eller kriterier for, hvilke af dem der skal vurderes; medlemsstaterne bør ikke være forpligtet til at foretage en individuel gennemgang af projekter, der ligger under disse tærskler, eller som ikke opfylder disse kriterier;
- (9) når medlemsstaterne fastsætter sådanne tærskler eller kriterier eller foretager en individuel gennemgang af projekterne for at fastlægge, hvilke der skal vurderes på grund af deres betydelige miljøvirkninger, bør de tage hensyn til de relevante udvælgelseskriterier, som er fastsat i dette direktiv; i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet er medlemsstaterne bedst egnede til at anvende disse kriterier i de konkrete tilfælde;
- (10) at der findes et lokalitetskriterium i tilknytning til særlige bevaringsområder, som medlemsstaterne har udpeget i henhold til Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (⁽⁶⁾) og Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (⁽⁷⁾), betyder ikke nødvendigvis, at projekter i sådanne områder automatisk skal underkastes en vurdering i henhold til nærværende direktiv;

(¹) EFT nr. C 130 af 12. 5. 1994, s. 8, og EFT nr. C 81 af 19. 3. 1996, s. 14.

(²) EFT nr. C 393 af 31. 12. 1994, s. 1.

(³) EFT nr. C 210 af 14. 8. 1995, s. 78.

(⁴) Europa-Parlamentets udtalelse af 11. oktober 1995 (EFT nr. C 287 af 30. 10. 1995, s. 101), Rådets fælles holdning af 25. juni 1996 (EFT nr. C 248 af 26. 8. 1996, s. 75) og Europa-Parlamentets afgørelse af 13. november 1996 (EFT nr. C 362 af 2. 12. 1996, s. 103).

(⁵) EFT nr. L 175 af 5. 7. 1985, s. 40. Direktivet er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

(⁶) EFT nr. L 103 af 25. 4. 1979, s. 1. Direktivet er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

(⁷) EFT nr. L 206 af 22. 7. 1992, s. 7.

- (11) der bør indføres en procedure, som sætter en bygherre i stand til at indhente en udtalelse fra de kompetente myndigheder om indholdet og omfanget af de oplysninger, der skal udarbejdes og fremlægges med henblik på vurderingen; medlemsstaterne kan efter denne procedure bl.a., pålægge bygherren at fremlægge alternative løsninger til de projekter, som vedkommende agter at indgive ansøgning om;
- (12) det er ønskeligt at styrke bestemmelserne om miljøkonsekvensvurdering på tværs af landegrænserne for at tage hensyn til udviklingen på internationalt plan;
- (13) Fællesskabet undertegnede den 25. februar 1991 konventionen om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 85/337/EØF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2, stk. 1, affattes således:

•1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på, at projekter, der bl. a. på grund af deres art, dimensioner eller placering kan få væsentlig indvirkning på miljøet, undergives et krav om tilladelse og en vurdering af denne indvirkning, inden der gives tilladelse. Disse projekter er defineret i artikel 4.

2) I artikel 2 indsættes følgende stykke:

•2a. Medlemsstaterne kan vedtage en fælles procedure for at opfylde kravene i dette direktiv og i Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og kontrol af forurening (!).

(!) EFT nr. L 257 af 10. 10. 1996, s. 26.

3) Artikel 2, stk. 3, første afsnit, affattes således:

•Medlemsstaterne kan i undtagelsestilfælde fritage et konkret projekt helt eller delvist fra de i dette direktiv fastsatte bestemmelser, jf. dog artikel 7.

4) Artikel 2, stk. 3, litra c), affattes således:

•c) forud for tilladelsen underrette Kommissionen om begrundelsen for den indrømmede undtagelse samt give den de oplysninger, som de i givet fald stiller til rådighed for deres egne statsborgere.

5) Artikel 3 affattes således:

Artikel 3

Vurderingen af indvirkningen på miljøet skal, afhængigt af hvert enkelt tilfælde og i overensstemmelse med artikel 4 til 11, bestå i på passende måde at

påvise, beskrive og vurdere et projekts direkte og indirekte virkninger på følgende faktorer:

- mennesker, fauna og flora
- jordbund, vand, luft, klima og landskab
- materielle goder og kulturarv
- samspillet mellem faktorerne i første, andet og tredje led.

6) Artikel 4 affattes således:

Artikel 4

1. Med forbehold af artikel 2, stk. 3, skal projekter, der er opført i bilag I, vurderes i henhold til artikel 5 til 10.

2. Med forbehold af artikel 2, stk. 3, skal medlemsstaterne for projekter, der er opført i bilag II, ved hjælp af

- a) en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde, eller
- b) grænseværdier eller kriterier fastsat af medlemsstaten

afgøre, om projektet skal vurderes i henhold til artikel 5 til 10.

Medlemsstaterne kan beslutte at anvende begge de i litra a) og b) nævnte procedurer.

3. Ved en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde eller ved fastsættelse af grænseværdier eller kriterier i henhold til stk. 2 skal der tages hensyn til de relevante udvælgelseskriterier i bilag III.

4. Medlemsstaterne sørger for, at de kompetente myndigheders afgørelser efter stk. 2 stilles til rådighed for offentligheden.

7) Artikel 5 affattes således:

Artikel 5

1. For så vidt angår projekter, hvis indvirkning på miljøet i henhold til artikel 4 skal vurderes i overensstemmelse med artikel 5 til 10, træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at bygherren på passende vis giver de i bilag IV omhandlede oplysninger, når

a) medlemsstaterne er af den opfattelse, at oplysningerne er relevante på et givet stadium i tilladelsesproceduren og for så vidt angår de særlige karakteristika, der gør sig gældende for et bestemt projekt eller en bestemt projektype og for det miljø, som måtte blive berørt, og

b) medlemsstaterne finder, at det i betragtning af bl. a. den nuværende viden og de kendte vurderingsmetoder med rimelighed kan forlanges, at bygherren indsamler disse oplysninger.

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den kompetente myndighed, hvis bygherren forlanger det, før han indgiver en ansøgning om tilladelse, udtaler sig om, hvilke oplys-

ninger bygherren skal fremlægge i henhold til stk. 1. Den kompetente myndighed skal rådføre sig med bygherren og de i artikel 6, stk. 1, nævnte myndigheder, før den afgiver sin udtalelse. Den omstændighed, at myndigheden har afgivet en udtalelse i henhold til dette stykke, forhindrer den ikke i senere at kræve yderligere oplysninger af bygherren.

Medlemsstaterne kan kræve, at de kompetente myndigheder afgiver en sådan udtalelse, uanset om bygherren anmoder derom.

3. De oplysninger, som bygherren skal give i henhold til stk. 1, skal mindst omfatte

- en beskrivelse af projektet med oplysninger om placering, art og dimensioner
- en beskrivelse af påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, nedbringe og om muligt neutralisere væsentlige skadelige virkninger
- de data, der er nødvendige for at konstatere og vurdere de væsentlige virkninger, projektet vil kunne få for miljøet
- en oversigt over de væsentligste alternativer, som bygherren har undersøgt, og oplysninger om de vigtigste grunde til valget under hensyn til indvirkningen på miljøet
- et ikke-teknisk resumé af de i de foregående led omhandlede oplysninger.

4. Medlemsstaterne sørger om nødvendigt for, at myndigheder, som måtte være i besiddelse af relevante oplysninger, jf. navnlig artikel 3, stiller disse til rådighed for bygherren.

8) Artikel 6, stk. 1, affattes således:

•1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til, at myndigheder, som på grund af deres særlige ansvar på miljøområdet kan blive berørt af projektet, får mulighed for at afgive udtalelse om de oplysninger, som bygherren har fremlagt, og om ansøgningen om tilladelse. Medlemsstaterne udpeger i dette øjemed de myndigheder, der skal høres, enten generelt eller i hvert enkelt tilfælde. Disse myndigheder underrettes om de oplysninger, der er indhentet i henhold til artikel 5. De nærmere regler for denne høring fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 6, stk. 2, affattes således:

•2. Medlemsstaterne sørger for, at enhver anmodning om tilladelse såvel som de oplysninger, der er indhentet i henhold til artikel 5, stilles til rådighed for offentligheden så betids, at de berørte dele af offentligheden får lejlighed til at udtale sig, inden der gives tilladelse til projektet.

9) Artikel 7 affattes således:

•Artikel 7

1. Er en medlemsstat klar over, at et projekt vil kunne få væsentlig indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat, eller anmoder en medlemsstat, der vil kunne blive berørt i betydelig grad, derom, fremsender den medlemsstat, på hvis område projektet påtænkes udført, snarest muligt og senest på det tidspunkt, hvor den oplyser sine egne borgere derom, bl.a. følgende oplysninger til den berørte medlemsstat:

- a) en beskrivelse af projektet tillige med alle foreliggende oplysninger om dets eventuelle grænseoverskridende virkninger
- b) oplysninger om, hvilken afgørelse der vil kunne træffes

og giver den anden medlemsstat en rimelig frist til at angive, om den ønsker at deltage i proceduren for vurdering af virkningerne på miljøet, og kan tilføje de oplysninger, der er nævnt i stk. 2.

2. Hvis en medlemsstat, som modtager oplysninger i medfør af stk. 1, angiver, at den agter at deltage i proceduren for vurdering af virkningerne på miljøet, skal den medlemsstat, på hvis område projektet påtænkes udført, hvis den ikke allerede har gjort det, sende den berørte medlemsstat de i henhold til artikel 5 indhentede oplysninger samt relevante oplysninger vedrørende nævnte procedure, herunder ansøgningen om tilladelse.

3. De enkelte medlemsstater skal også, i den udstrækning de er berørt:

- a) sørge for, at de i stk. 1 og 2 nævnte oplysninger inden for en rimelig frist bliver tilgængelige for de myndigheder, der er nævnt i artikel 6, stk. 1, samt for den berørte offentlighed i det område af medlemsstaten, der vil kunne blive udsat for en væsentlig påvirkning, og
- b) sikre, at disse myndigheder og den berørte offentlighed, inden der gives tilladelse til projektet, inden for en rimelig frist får mulighed for at udtale sig om de oplysninger, der er fremlagt for de kompetente myndigheder i den medlemsstat, på hvis område projektet påtænkes udført.

4. De berørte medlemsstater skal foretage høringer om bl.a. projektets eventuelle grænseoverskridende virkninger og de foranstaltninger, der er påtænkt for at begrænse eller undgå sådanne virkninger, og skal fastsætte en rimelig frist for varigheden af høringsperioden.

5. De nærmere bestemmelser for gennemførelsen af bestemmelserne i denne artikel kan fastlægges af de berørte medlemsstater.

10) Artikel 8 affattes således:

**Artikel 8*

Der skal tages hensyn til de i henhold til artikel 5, 6 og 7 foretagne høringer og indhentede oplysninger i forbindelse med tilladelsesproceduren.

11) Artikel 9 affattes således:

**Artikel 9*

1. Når der er truffet afgørelse om at give eller nægte tilladelse, informerer den eller de kompetente myndigheder offentligheden herom efter nærmere fastsatte retningslinjer og gør følgende oplysninger tilgængelige for offentligheden:

- indholdet af afgørelsen og de betingelser, der eventuelt er knyttet til den
- de vigtigste begrundelser og betragtninger, der ligger til grund for afgørelsen
- om nødvendigt en beskrivelse af de vigtigste foranstaltninger, som går ud på at undgå, begrænse og om muligt afbøde væsentlige negative virkninger.

2. Den eller de kompetente myndigheder underretter enhver medlemsstat, der er blevet hørt i overensstemmelse med artikel 7, og sender den de oplysninger, der henvises til i stk. 1.

12) Artikel 10 affattes således:

**Artikel 10*

Dette direktiv berører ikke de kompetente myndigheds pligt til at overholde de begrænsninger, som i de enkelte medlemsstaters retsfor skrifter og administrative bestemmelser samt gældende sædvane eller praksis er indført af hensyn til industrielle hemmeligheder og forretningshemmeligheder, herunder intellektuel ejendomsret, samt af hensyn til almenvellet.

Når artikel 7 finder anvendelse, er tilsendelse af oplysninger til eller modtagelse af oplysninger fra en anden medlemsstat underlagt de begrænsninger, der gælder i den medlemsstat, hvor projektet foreslås gennemført.

13) Artikel 11, stk. 2, affattes således:

2. Medlemsstaterne meddeler navnlig Kommissionen de kriterier og/eller grænseværdier, der vedtages med henblik på udvælgelse af de pågældende projekter i henhold til artikel 4, stk. 2.

14) Artikel 13 udgår.

15) Bilag I, II og III erstattes af bilag I, II, III og IV i bilaget til dette direktiv.

Artikel 2

Fem år efter dette direktivs ikrafttræden sender Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en beretning om gennemførelsen og virkningen af direktiv 85/337/EØF som ændret ved dette direktiv. Beretningen skal udarbejdes på grundlag af den i artikel 11, stk. 1 og 2, omhandlede udveksling af oplysninger.

På grundlag af denne beretning forelægger Kommissionen, hvor det er relevant, Rådet supplerende forslag med henblik på at sikre yderligere samordning af gennemførelsen af dette direktiv.

Artikel 3

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 14. marts 1999. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Hvis en ansøgning om tilladelse er forelagt den kompetente myndighed inden udløbet af den i stk. 1 fastsatte frist, gælder bestemmelserne i direktiv 85/337/EØF som affattet inden nærværende ændring.

Artikel 4

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 5

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 3. marts 1997.

På Rådets vegne

M. DE BOER

Formand

Bilag til f. t. l. vedr. planlægning

BILAG

BILAG I

PROJEKTER OMHANDLET I ARTIKEL 4, STK. 1

1. Råolieraffinaderier (undtagen virksomheder, der udelukkende fremstiller smøremidler på grundlag af råolie) samt anlæg til forgasning og fortætning af mindst 500 tons kul eller bituminøs skifer om dagen.
2. — Konventionelle kraftværker og andre fyringsanlæg med en termisk ydelse på mindst 300 MW samt
 - kernekraftværker og andre kernereaktorer herunder demontering og nedlukning af sådanne kernekraftværker eller reaktorer (*) (bortset fra forskningsanlæg til fremstilling og forarbejdning af spaltelige og fertile stoffer, hvis maksimumskapacitet ikke overstiger 1 kW vedvarende termisk ydelse).
3. a) Anlæg til oparbejdning af bestrålet nukleart brændsel.
 - b) Anlæg, der er bestemt:
 - til fremstilling eller berigning af nukleart brændsel
 - til oparbejdning af bestrålet nukleart brændsel eller højradioaktivt affald
 - til endelig bortskaffelse af bestrålet nukleart brændsel
 - udelukkende til endelig bortskaffelse af radioaktivt affald
 - udelukkende til deponering (planlagt til at vare i mere end 10 år) af bestrålet nukleart brændsel eller radioaktivt affald på et andet sted med produktionsstedet.
4. — Integrerede jern- og stålværker til fremstilling af råjern og råstål.
 - Anlæg til udvinding af non-ferro råmetaller af malme, koncentrat eller sekundære råstoffer ved hjælp af metalprocesser, kemiske eller elektrolytiske processer.
5. Anlæg til udvinding af asbest og til behandling og forarbejdning af asbest og af produkter, der indeholder asbest: for så vidt angår produkter i asbestcement, med en årlig produktion på over 20 000 tons færdige produkter; for så vidt angår friktionspakninger, med en årlig produktion på 50 tons færdige produkter; for så vidt angår anden anvendelse af asbest, med et årligt forbrug heraf på over 200 tons.
6. Integrerede kemiske anlæg, dvs. anlæg til fremstilling i industriel målestok af stoffer ved kemisk omdannelse, som ligger side om side og funktionelt hører sammen, og som er
 - i) til fremstilling af organiske grundkemikalier
 - ii) til fremstilling af uorganiske grundkemikalier
 - iii) til fremstilling af fosfat-, kvælstof- eller kaliumholdig kunstgødning (også blandingsgødning)
 - iv) til fremstilling af basisplantebeskyttelsesmidler og biocider
 - v) til fremstilling af farmaceutiske basisprodukter ved hjælp af en kemisk eller biologisk proces
 - vi) til fremstilling af sprængstoffer.
7. a) Nyanlæg til jernbanefjertrafik samt lufthavne (1) med en start- og landingsbane på mindst 2 100 m.
 - b) Anlæg af motorveje og motortrafikveje (2).
 - c) Anlæg af nye veje med mindst fire kørebaner eller udretning og/eller udvidelse af en eksisterende vej med højst to kørebaner med henblik på anlæg af mindst fire kørebaner, hvis en sådan ny vej eller et således udrettet og/eller udvidet vejafsnit har en ubrudt længde på mindst 10 km.
8. a) Indre vandveje og havne ved indre vandveje, som kan anløbes af fartøjer på over 1 350 tons.
 - b) Søhandelshavne, anløbsbroer til lastning og losning, der er forbundet med havneanlæg til lands og til vands (bortset fra færgebroer), der kan anløbes af fartøjer på over 1 350 tons.

(*) Kernekraftværker og andre kernereaktorer opføres med at betragtes som sådanne, når alt nukleart brændsel og andre radioaktivt kontaminerede elementer er blevet permanent fjernet fra anlæggets område.

(1) I dette direktiv forstås ved »lufthavne« lufthavne, som svarer til definitionen i Chicago-overenskomsten af 1944 om oprettelse af Organisationen for International Civil Luftfart (bilag 14).

(2) I dette direktiv forstås ved »motortrafikveje« veje, der svarer til definitionen i ECE-aftalen af 15. november 1975 om internationale hovedtrafikårer.

9. Anlæg til bortskaffelse af farligt affald ved forbrænding, kemisk behandling (som defineret i bilag II A til direktiv 75/442/EØF⁽¹⁾, afsnit D9) eller deponering i jorden (dvs. affald, der er omfattet af direktiv 91/689/EØF⁽²⁾).
10. Anlæg til bortskaffelse af ikke-farligt affald ved forbrænding eller kemisk behandling (som defineret i bilag II A til direktiv 75/442/EØF, afsnit D9) med en kapacitet på over 100 tons/dag.
11. Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand eller kunstig tilførsel af grundvand, hvor den indvundne eller tilførte mængde vand udgør mindst 10 mio. m³/år.
12. a) Anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener, når formålet er at forebygge eventuel vandmangel, og når den overførte vandmængde overstiger 100 mio. m³/år.
b) I alle andre tilfælde anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener, når den gennemsnitlige vandmængde i det bækkene, hvorfra vandet overføres, over flere år overstiger 2 000 mio. m³/år, og den overførte vandmængde overstiger 5 % af denne mængde.
Overførsel af drikkevand via rørledning er ikke omfattet.
13. Anlæg til behandling af spildevand med en kapacitet på over 150 000 personækvivalenter (som defineret i direktiv 91/271/EØF⁽³⁾, artikel 2, nr. 6).
14. Udvinning af mere end 500 tons råolie/dag og mere end 500 000 m³ naturgas/dag i kommercielt øjemed.
15. Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand, når den nye eller supplerende opstuede eller oplagrede vandmængde overstiger 10 mio. m³.
16. Rørledninger til transport af gas, olie eller kemikalier med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km.
17. Anlæg til intensiv fjerkræavl og svineavl med mere end:
 - a) 85 000 slagtekyllinger, 60 000 høner
 - b) 3 000 slagtesvin (over 30 kg) eller
 - c) 900 søer.
18. Industrianlæg til
 - a) fremstilling af papirmasse af træ eller andre fibermaterialer
 - b) fremstilling af papir og pap med en produktionskapacitet på mere end 200 tons/dag.
19. Stenbrud og minedrift i åbne brud, hvor minestedets areal er over 25 hektar, eller tørvegravning på et areal over 150 hektar.
20. Anlæg af stærkstrømsluftledninger med en spænding på mindst 220 kV og en længde på over 15 km.
21. Anlæg til oplagring af olieprodukter samt petrokemiske eller kemiske produkter med en kapacitet på 200 000 tons eller derover.

⁽¹⁾ EFT nr. L 194 af 25. 7. 1975, s. 39. Direktivet er senest ændret ved Kommissionens beslutning 94/3/EF (EFT nr. L 5 af 7. 1. 1994, s. 15).

⁽²⁾ EFT nr. L 377 af 31. 12. 1991, s. 20. Direktivet er senest ændret ved direktiv 94/31/EF (EFT nr. L 168 af 2. 7. 1994, s. 28).

⁽³⁾ EFT nr. L 135 af 30. 5. 1991, s. 40. Direktivet er senest ændret ved tilrædelsesakten af 1994.

BILAG II

PROJEKTER OMHANDLET I ARTIKEL 4, STK. 2

1. Landbrug, skovbrug og akvakultur
 - a) Projekter vedrørende sammenlægninger.
 - b) Projekter vedrørende inddragning af uopdyrket land eller delvise naturområder til intensiv landbrugsvirksomhed.
 - c) Vandforvaltningsprojekter inden for landbruget, herunder vandings- og dræningsprojekter.
 - d) Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse.
 - e) Anlæg til intensiv husdyravl (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
 - f) Intensivt fiskeopdræt.
 - g) Landindvinding fra havet.
2. Udvindingsindustrien
 - a) Stenbrud og minedrift i åbne brud samt tørvegravning (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
 - b) Minedrift i underjordiske brud.
 - c) Udvinning af mineraler ved sandsugning fra hav- eller flodbund.
 - d) Dybdeboringer, navnlig:
 - geotermiske boringer
 - boringer til deponering af nukleart affald
 - vandforsyningsboringerbortset fra boringer til undersøgelse af jordbundens fasthed.
 - e) Overfladeanlæg til udvinding af stenkul, råolie, naturgas og malme samt bituminøs skifer.
3. Energiindustrien
 - a) Industrianlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
 - b) Industrianlæg til transport af gas, damp og varmt vand; transport af elektricitet gennem luftledninger (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
 - c) Oplagring af naturgas over jorden.
 - d) Oplagring af brændselgas i underjordiske beholdere.
 - e) Oplagring af fossilt brændsel over jorden.
 - f) Industriel brikettering af sten- og brunkul.
 - g) Anlæg til oparbejdning og deponering af radioaktivt affald (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
 - h) Anlæg til fremstilling af hydroelektrisk energi.
 - i) Anlæg til udnyttelse af vindkraft til energiproduktion (vindmølleparker).
4. Produktion og forarbejdning af metaller
 - a) Anlæg til produktion af støbejern eller stål (første eller anden smeltning) med dertil hørende strengstøbning.
 - b) Anlæg til videreforarbejdning af jernmetaller ved hjælp af
 - i) varmtvalsning
 - ii) smedning med hamre
 - iii) anbringelse af beskyttelseslag af smeltet metal.
 - c) Smelteanlæg for jernmetaller.

- d) Anlæg til smeltning, inkl. legering, af non-ferro-metaller, undtagen ædelmetaller, herunder genindvindingsprodukter, (f.eks. forædling, støbning).
- e) Anlæg til overfladebehandling af metaller og plastmaterialer ved en elektrolytisk eller kemisk proces.
- f) Fremstilling og samling af motorkøretøjer samt fremstilling af motorer til sådanne.
- g) Skibsværfter.
- h) Anlæg til fremstilling og reparation af luftfartøjer.
- i) Fremstilling af jernbanemateriel.
- j) Eksplosionsformgivning (dybtrykning).
- k) Anlæg til kalcinering og udfrtning af malm.

5. Mineralindustrien

- a) Koksværker (tørdestillation af kul).
- b) Anlæg til cementfremstilling.
- c) Anlæg til udvinding af asbest og fremstilling af produkter af asbest (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
- d) Anlæg til fremstilling af glas, inklusive glasfibre.
- e) Anlæg til smeltning af mineralske stoffer, inklusive fremstilling af mineraluldsfibre.
- f) Fremstilling af keramiske produkter ved brænding, navnlig tagsten, musten, ildfaste sten, fliser, stentøj eller porcelæn.

6. Den kemiske industri (projekter, som ikke er omfattet af bilag I)

- a) Behandling af mellemprodukter og fremstilling af kemiske produkter.
- b) Fremstilling af pesticider og farmaceutiske produkter, af maling og lak, af elastomerer og peroxid.
- c) Anlæg til oplagring af olie samt petrokemiske og kemiske produkter.

7. Levnedsmiddelindustrien

- a) Bearbejdning af vegetabiliske og animalske fedtstoffer.
- b) Konservering af animalske og vegetabiliske produkter.
- c) Fremstilling af mejeriprodukter.
- d) Brygning og maltning.
- e) Sukkervareindustrien.
- f) Slakterier.
- g) Fremstilling af stivelse og stivelsesprodukter.
- h) Fiskemels- og fiskeoliefabrikker.
- i) Sukkerfabrikker.

8. Tekstil-, læder-, træ- og papirindustrien

- a) Industrieanlæg til produktion af papir og pap (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
- b) Anlæg til forbehandling (vask, blegning, mercerisering) eller farvning af fibre eller tekstilstoffer.
- c) Anlæg til garvning af huder og skind.
- d) Anlæg til fremstilling og bearbejdning af cellulose.

9. Gummiindustrien

Fremstilling og behandling af produkter på grundlag af elastomerer.

10. Infrastrukturprojekter

- a) Anlægsarbejder i industrizoner.
- b) Anlægsarbejder i byzoner, herunder opførelse af butikcentre og parkeringspladser.
- c) Anlæg af jernbaner og anlæg til kombineret transport og af intermodale terminaler (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
- d) Anlæg af flyvepladser (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
- e) Bygning af veje, havne og havneanlæg, herunder fiskerihavne (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
- f) Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag I, kanalbygning og regulering af vandløb.
- g) Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
- h) Sporveje, høj- og undergrundsbaner, svævebaner eller lignende baner af særlig bygningstype, der udelukkende eller overvejende tjener til personbefordring.
- i) Anlæg af olie- og gasledninger (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
- j) Anlæg af vandledninger over større afstande.
- k) Kystanlæg til modvirkning af erosion og maritime vandbygningskonstruktioner, der kan ændre kystlinjerne, som f.eks. diger, dæmninger, moler, bølgebrydere og andre konstruktioner til beskyttelse mod havet, bortset fra vedligeholdelse og genopførelse af sådanne anlæg.
- l) Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand og kunstig tilførsel af grundvand, som ikke er omfattet af bilag I.
- m) Anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener, som ikke er omfattet af bilag I.

11. Andre projekter

- a) Permanente væddeløbs- og prøvekørselsbaner for motorkøretøjer.
- b) Anlæg til bortskaffelse af affald (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
- c) Rensningsanlæg (projekter, som ikke er omfattet af bilag I).
- d) Områder til oplagring af slam fra rensningsanlæg.
- e) Skrotoplagring, herunder oplagring af biler til ophugning.
- f) Prøveanlæg for motorer, turbiner eller reaktorer.
- g) Anlæg til fremstilling af kemofibre.
- h) Anlæg til indsamling eller destruering af sprængfarlige stoffer.
- i) Destruktionsanstalter.

12. Turisme og fritid

- a) Skiløjper, skilifter, tovbaner og hermed forbundet anlægsarbejde.
- b) Lystbådehavne.
- c) Feriebyer og hotelkomplekser uden for byområder og hermed forbundet anlægsarbejde.
- d) Permanente campingpladser.
- e) Forlystelsesparker, o.l.

13. — Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag I eller II, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan være til skade for miljøet.
- Projekter i bilag I, som udelukkende eller hovedsagelig tjener til udvikling og afprøvning af nye metoder eller produkter, og som ikke anvendes mere end to år.

BILAG III

UDVÆLGELSESKRITERIER OMHANDLET I ARTIKEL 4, STK. 3

1. Projekters karakteristika

Projekters karakteristika skal især ansues i forhold til:

- projektets dimensioner
- kumulation med andre projekter
- anvendelsen af naturressourcer
- affaldsproduktion
- forurening og gener
- risikoen for ulykker, navnlig under hensyn til de anvendte materialer og teknologier.

2. Projekters placering

Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig:

- nuværende arealanvendelse
- naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet i området
- det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:
 - a) vådområder
 - b) kystområder
 - c) bjerg- og skovområder
 - d) reservater og naturparker
 - e) områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; særligt beskyttede områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF
 - f) områder, hvor de i fællesskabslovgivningen fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet
 - g) tætbefolkede områder
 - h) vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt eller arkæologisk synspunkt.

3. Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

De potentielle væsentlige virkninger af projekter skal ses i relation til de kriterier, der er anført under 1 og 2 ovenfor og navnlig under hensyn til:

- påvirkningens omfang (geografisk område og antallet af personer, der berøres)
- påvirkningens grænseoverskridende karakter
- påvirkningsgrad og -kompleksitet
- påvirkningens sandsynlighed
- påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet.

BILAG IV

OPLYSNINGER I HENHOLD TIL ARTIKEL 5, STK. 1

1. Beskrivelse af projektet, herunder navnlig
 - en beskrivelse af hele projektets fysiske karakteristika samt arealanvendelsesbehovet under bygnings- og driftsfaserne
 - en beskrivelse af de væsentligste karakteristika for produktionsprocesserne, f.eks. type og mængde af de anvendte materialer
 - et skøn efter type og mængde over forventede reststoffer og emissioner (vand, luft- og jordbundsforurening, støj, vibrationer, lys, varme, stråling, osv.) i forbindelse med driften af det foreslåede projekt.
2. En oversigt over de væsentligste alternativer, som bygherren har undersøgt, og oplysninger om de vigtigste grunde til valget under hensyn til virkningerne på miljøet.
3. En beskrivelse af det miljø, som i væsentlig grad kan blive berørt af det foreslåede projekt, herunder navnlig befolkning, fauna, flora, jord, vand, luft, klimatiske forhold, materielle goder, herunder den arkitektoniske og arkæologiske kulturarv, landskab og den indbyrdes sammenhæng mellem ovennævnte faktorer.
4. En beskrivelse (1) af, hvilke betydelige virkninger på miljøet det foreslåede projekt vil kunne få som følge af
 - tilstedeværelsen af projektet som helhed
 - anvendelsen af naturlige ressourcer
 - emissionen af forurenende stoffer, opståelsen af gener og bortskaffelsen af affaldsamt bygherrens angivelse af, hvilke metoder der er anvendt til forudberegningen af virkningerne på miljøet.
5. En beskrivelse af de foranstaltninger, der påtænkes med henblik på at undgå, nedbringe og om muligt neutralisere betydelige skadelige virkninger på miljøet.
6. Et ikke-teknisk resumé af de på grundlag af ovennævnte punkter fremsendte oplysninger.
7. En oversigt over eventuelle vanskeligheder (tekniske mangler eller manglende viden), som bygherren er kommet ud for i forbindelse med indsamlingen af de fornødne oplysninger.

(1) Denne beskrivelse bør anføre projektets direkte virkninger og i givet fald dets indirekte, sekundære, kumulative, kort- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige samt positive eller negative virkninger.

Skriftlig fremsættelse (4. februar 1998).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Bæredygtig planlægning i region- og kommuneplaner, VVM-regler m.v.).

(Lovforslag nr. L 176).

For at fremme en bæredygtig planlægning og lovfæste bestemmelser om lokal Agenda 21 indeholder lovforslaget bestemmelser om lokal Agenda 21 i region- og kommuneplanerne og bestemmelser, som udelukker, at der tilvejebringes tillæg til en kommuneplan, der ikke er revideret inden for de sidste 4 år. Derudover indeholder lovforslaget bestemmelser, der skal supplere VVM-reglerne, bestemmelser om anvendelsen af ejendomme i sommerhusområder og nogle andre mindre ændringer.

Lokal Agenda 21

Under forespørgselsdebatten i Folketinget den 20. november 1997 om opfølgningen af FN's særlige generalforsamling UNGASS blev der vedtaget et forslag til vedtagelse, som bl.a. pålægger regeringen at fastsætte "lovkrav til kommunerne om lokale Agenda 21-redegørelser". Ved lovforslaget opfylder regeringen denne forpligtelse.

Det foreslås, at der i redegørelserne for forslag til revision af regionplaner og kommuneplaner skal gives oplysning om amtskommunens henholdsvis kommunens lokal Agenda 21-arbejde. I forslaget er angivet nogle emneområder, som amtsrådet eller kommunalbestyrelsen skal forholde sig til ved at oplyse, om der er foretaget noget, og i bekræftende fald, hvad der er foretaget, og hvad der er planer om. Det foreslås endvidere, at miljø- og energiministeren bemyndiges til at fastsætte, at der skal gives oplysninger om andre forhold.

Det foreslås desuden, at amtsrådets henholdsvis kommunalbestyrelsens målsætning om amts-

kommunens henholdsvis kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede, d.v.s. de mål, som opstilles i en lokal Agenda 21, skal indgå i grundlaget for retningslinierne i regionplanen henholdsvis i kommuneplanens hovedstruktur.

I forslaget er der lagt vægt på, at lokal Agenda 21 er en frivillig indsats, og at arbejdet omfatter mere end de emner, som er direkte planrelevante, bl.a. socialektoren. De foreslåede bestemmelser pålægger derfor ikke amterne og kommunerne en pligt til at tilvejebringe en lokal Agenda 21, og de stiller ikke krav om, at lokal Agenda 21 skal opfylde bestemte minimumskrav. Arbejdet skal fortsat bygge på frivillighed og lokalt engagement. Men lovændringerne skal sikre, at de mål, som man sætter sig i Agenda 21 arbejdet, indgår i den sammenfattende planlægning i region- og kommuneplanlægningen. Lovændringerne skal endvidere sikre, at spørgsmålet om en bæredygtig planlægning tages op i forbindelse med revisionen af planerne. Det sker ved, at der i redegørelserne skal gives oplysning om, hvilket Agenda 21 arbejde der er udført, således at offentligheden får lejlighed til at debattere spørgsmålet. Miljø- og Energiministeriet vil i forbindelse med lovændringen tilvejebringe en vejledning med eksempler til inspiration for amternes og kommunernes lokal Agenda 21-arbejde.

Forbud mod kommuneplantillæg til en kommuneplan, der ikke er revideret

Kommuneplaner skal - ligesom regionplaner - revideres hvert 4. år, således at planerne kan være i overensstemmelse med samfundsudviklingen og den overordnede planlægning.

Alle amterne og flertallet af kommunerne følger reglerne. Det er imidlertid konstateret, at nogle kommuner ikke overholder revisionsforpligtelsen, men i stedet tilvejebringer tillæg til

kommuneplanen, efterhånden som der opstår behov for ændringer på afgrænsede områder eller ønsker om gennemførelse af nye projekter, der ikke er i overensstemmelse med kommuneplanen. Sådanne tillæg tilgodeser ikke behovet for en vurdering af planændringerne i en større sammenhæng.

Det foreslås derfor, at det fastsættes i loven, at der ikke kan tilvejebringes tillæg til en kommuneplan, som ikke er revideret i overensstemmelse med reglerne i lovens § 22, stk. 1, 1. pkt., d.v.s. inden for de sidste 4 år.

Forslaget indebærer, at nogle projekter, som forudsætter tilvejebringelse af en lokalplan, der ikke er i overensstemmelse med kommuneplanen, må afvente, at kommuneplanen bliver revideret, før lokalplanen kan vedtages endeligt. Forslaget er ikke til hinder for, at der tilvejebringes lokalplaner, som er i overensstemmelse med kommuneplanen.

Supplering af VVM-reglerne

Da EF's direktiv af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM) skulle implementeres, blev det besluttet at anvende regionplanproceduren og regionplanretningslinier som grundlag for de danske regler. Det skete i 1989 ved en ændring af de dagældende love om lands- og regionplanlægning og om regionplanlægning i hovedstadsområdet samt lov om miljøbeskyttelse.

Lovreglerne findes nu i planloven. De går ud på, at der skal tilvejebringes regionplanretningslinier for større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, og at redegørelsen for disse regionplanforslag skal indeholde en vurdering af de miljømæssige konsekvenser.

Miljø- og energiministeren er i loven bemyndiget til at fastsætte regler om, hvilke anlæg der er omfattet af bestemmelserne om VVM-vurdering, og, hvilke oplysninger redegørelsen til regionplanretningslinierne som minimum skal indeholde. Disse regler er fastsat i en bekendtgørelse.

Direktivet fra 1985 er blevet ændret ved Rådets Direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997 om ændring af direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet. Ændringerne indebærer, at der sker en vis udvidelse af, hvilke anlæg der skal være omfattet af VVM-reglerne. Disse bestem-

melser vil blive implementeret ved en ændring af den nævnte bekendtgørelse.

Ved direktivændringen er der imidlertid også indført nogle bestemmelser, hvis implementering forudsætter en supplerings af de gældende lovbestemmelser. En af de nye regler er en bestemmelse om, at de VVM-pligtige anlæg skal undergives et krav om en tilladelse, og at denne tilladelse ikke må gives, før VVM-vurderingen har fundet sted. De gældende danske bestemmelser om miljøtilladelser m.v. dækker ikke i alle tilfælde, og de skal derfor suppleres. De nye regler indebærer, at også projekter, der i dag har en byggeret, fordi de er omfattet af en lokalplan, bliver omfattet af kravet om VVM-vurdering.

Derudover kræver det ændrede direktiv, at en række afgørelser i forbindelse med behandlingen af VVM-sagerne, som ikke efter de gældende regler skal offentliggøres, fremover skal offentliggøres.

I lovforslaget foreslås miljø- og energiministeren derfor bemyndiget dels til at fastsætte regler om, at de VVM-pligtige anlæg ikke må påbegyndes uden regionplanmyndighedens tilladelse dels til at fastsætte regler om offentliggørelse af regionplanmyndighedens beslutninger i forbindelse med behandlingen af VVM-sagerne.

Andre ændringer

I lovforslaget foreslås endvidere indført et forbud mod erhvervsudøvelse i de sommerhusområder, hvor anvendelsen af ejendommene ikke er fastlagt i en byplanvedtægt eller lokalplan. Efter de gældende regler kan kommunalbestyrelsen kun hindre erhverv i sådanne områder ved et forbud, der skal nedlægges, før virksomheden er etableret. Det har i praksis medført, at der er blevet etableret generende erhvervsvirksomhed i sommerhusområder, fordi kommunen ikke har nået at gribe ind med et forbud. Forslaget berører ikke den erhvervsudøvelse, der efter almindelige regler kan ske i en bolig.

Lovforslaget omfatter herudover nogle andre mindre ændringer af de gældende bestemmelser på områder, hvor der er konstateret et praktisk behov for en præcisering eller supplerings af reglerne.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, skal jeg anbefale Folketingets velvillige behandling af forslaget.